КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 61 (7451). ● 27 март, 1981 йил ◆ ЖУМА ● Баҳоси 2 тийин.

БАЙРОҚЛАР ТОПШИРИЛДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг ишчи ва хизматчилари 1980 йилда ва умуман ўнинчи беш йилликда халқ хўжалик планларини бажаришда фидокорона меҳнат қилиб, катта ютуқларни қўлга киритдилар. Ўтган беш йилликда нашриёт коллективининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига тўрт марта муяссар бўлганлиги бунга далилдир.

Ўтган йили республика партия матбуотининг асосий базаси ҳисобланган нашриёт 38 хил номдаги газетани босиб, чиқариб, уларнинг бир кунлик умумий тиражини 6 миллион нусхага етказди. Тиражи 8,2 миллиондан иборат 42 та номдаги журнал ҳам ўз вақтида ўқувчиларга етказиб берилди.

Корхонада ўнинчи беш йиллик плани барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ўтган йили 4 ноябрда бажарилди. Тўққизинчи беш йилликдагига қараганда 11 миллион 800 минг сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Корхона тежамкорлик соҳасида ҳам катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Ўнинчи беш йилликда 2 минг тоннадан зиёд қоғоз тежаб қолинди. Лекин бу ютуқлар чегара эмас. Ўн биринчи беш йилликда нашриёт олдида катта вазифалар турибди. Ҳозир 400 дан ортиқ ишлаб чиқариш новатори ўн биринчи беш йиллик ва унинг дастлабки йили планларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақалашмоқда. Бу ватанпарварлик ҳаракатида 50 дан ортиқ бригада ва цех актив қатнашяпти.

Куни кеча нашриёт коллективига ўнинчи беш йилликда ва 1980 йилда қўлга киритган катта ютуқлари учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи тантанали суратда топширилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири В. В. Окунский байроқни топшириб, нашриёт коллективига ўн биринчи беш йилликнинг улуғвор вазифаларини бажаришда катта муваффақиятлар тилади.

Митингда Облсовпроф раиси А. В. Браилов корхонага меҳнат шароитини яхшилаш бўйича ўтказилган Бутуниттифоқ кўрик-конкурси якунларига биноан ВЦСПС дипломини, КПСС XXVI съезди шарафига олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажарганлиги учун область партия комитети, область ижроия комитети, Облсовпроф ҳамда область комсомол комитетининг дипломини топширди.

Митингда сўзга чиққан нашриёт директори И. Ш. Шоғуломов, версткачи—ҳарф терувчи Т. Н. Крикунова, печатник Э. Х. Отабоев, газета-ротация цехининг [illegible] Муҳамедов корхона коммунистлари, барча меҳнаткашлари мукофотларга жавобан ўн биринчи беш йилликда янада юксак марраларга эришиш учун бор куч ва имкониятларни ишга солишга аҳд қилганликларини билдирдилар.

* * *

Клиник ва экспериментал хирургия Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институтининг Тошкентдаги филиали республикамиздаги йирик медицина муассасаларидан бири бўлиб қолди. Институт ўнинчи беш йиллик тенгдоши. Шу қисқа вақт ичида бу ерда медицина фанини ривожлантириш, аҳолига тиббий ёрдам кўрсатиш борасида кенг ҳажмдаги ишлар амалга оширилди. Беш йил давомида институт олимлари томонидан 600 га яқин илмий иш ниҳоясига етказилди. Замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган институт ташкил қилингандан бери 18,5 мингдан кўпроқ беморга тиббий ёрдам кўрсатилди.

Институт олимлари 1980 йилда республика социалистик мусобақасида юқори кўрсаткичларга эришганликлари ва медицина фанини ривожлантиришга қўшган катта ҳиссалари учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлган эдилар.

Куни кеча институтда бўлиб ўтган тантанали йиғилишда Тошкент область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев коллективга бу юксак мукофотни топширди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министри С. О. Орипов иштирок этди.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

КАРТОШКАЧИЛИК РИВОЖЛАНАДИ

▲ ОҚҚЎРҒОН. «Ленинизм» колхозида 1981 йилдан бошлаб картошкачиликни ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор берила бошланди. Колхозда картошка экиш учун 50 гектар унумдор майдон ажратилди. Ж. Содиқов бошчилик қилаётган бу бригада аъзолари ҳар гектар майдондан 150 центнердан картошка ҳосили етказиш мажбуриятини олишди.

Партия ва ҳукуматимизнинг картошкачиликни янада ривожлантириш тўғрисидаги қарорига амалий иш билан жавоб бераётган район меҳнаткашлари 1981 йилда давлатга 6000 тонна картошка етказиб беришни мўлжаллашмоқда.

А. МУСТАФОЕВ.

●

ТАШАББУСКОРЛАР

● ЎРТА ЧИРЧИҚ. «Ленин йўли» колхозининг Обид Акипов бошлиқ бригадаси аъзолари бир неча йилдирки, пахтачиликда қувончли ютуқларни қўлга киритиб келмоқдалар. Жумладан, 1980 йилда улар ҳар гектар майдондан 46,3 центнердан пахта ҳосили йиғиштириб олишди. Бу кўрсаткич 1976 йилга нисбатан 13 центнер кўп демакдир. Яқинда бу аҳил коллектив деҳқонлари съездлар йилида пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 50 центнерга етказиш ташаббуси билан чиқдилар.

Уларнинг бу ватанпарварлик даъвати райондаги кўпгина бошқа коллективларни ҳам янги ғалабалар сари руҳлантириб юборди. Энгельс номли колхоздан Кан О Нам, Ким Пен Хва номли колхоздан Н. Қидиралиев, Охунбобоев номли колхоздан Ю. Султонов каби пахтакорлар ҳам бу йил 50—55 центнерлик марра учун курашишга аҳд қилдилар.

У. ҲАМИДОВ.

●

ТЕХНИКА — ДЕҲҚОН ҚАНОТИ

▲ ОРЖОНИКИДЗЕ. Механизация кучидан тўғри ва унумли фойдаланган деҳқон катта хирмон уяди. Буни «Қизил Ўзбекистон» колхози меҳнаткашлари жуда яхши билишади. Шунинг учун ҳам хўжалик ремонтчилари баҳорги дала ишларига барча трактор ва механизмларни сифатли ремонтдан чиқариб қўйдилар.

— Ҳозирги кунда далаларимизда бажарилаётган ишларнинг деярли 70 проценти техника зиммасига юклатилган, — дейди колхоз автотрактор паркининг бош механиги А. Хонкелдиев. — Бу эса етиштирилаётган маҳсулот таннархининг арзонлашишига олиб келади.

Чиндан ҳам хўжалик автопаркида техника ремонти ишлари намунали йўлга қўйилган. Шу кунгача 60 трактор, 12 та культиватор ва бошқа механизмлар ҳам мавсумга шай.

И. ТЎРАҚУЛОВ.

●

Шунингдек, редакциямизга жамоатчи мухбирлардан ғалабалик Т. Умаров, А. Абдусаматов, ўртачирчиқлик Ф. Шойимуҳамедова, бўкалик Ҳ. Асрорқулов, пискентлик Х. Мирсолиевалар ҳам турли мазмунда хат-хабарлар йўллашган.

УМИДБАХШ БАҲОР

«КАРТОШКА, САБЗАВОТ ВА ПОЛИЗ ЭКИНЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ ЯНАДА КЎПАЙТИРИШГА, УЛАРНИНГ АССОРТИМЕНТИНИ КЕНГАЙТИРИБ, СИФАТИНИ ЯХШИЛАШГА ЭРИШИЛСИН, УЛАРНИНГ САҚЛАНИШИ ЯХШИЛАНСИН, НОБУДГАРЧИЛИГИ КЕСКИН КАМАЙТИРИЛСИН».

(Асосий йўналишлардан).

Паркент — ўнинчи беш йилликда туғилган кенжа район. Район меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш йўлида зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Улар ўнинчи беш йилликни халқ хўжалигининг барча соҳаларида катта зафарлар билан якунлашди. Давлатга мева, дон, картошка, сабзавот маҳсулотлари, пилла топшириш план-топшириқлари ошириб бажарилди. Меҳнаткашлар дастурхонига 65500 тоннадан зиёд Паркент узуми етказиб берилди. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш планлари ҳам ортиғи билан адо этилди.

Халқ депутатлари Паркент район Совети IV сессиясининг райондаги совхозлар, корхона ва ташкилотларнинг қишлоқ хўжалик ва чорвачилик моддий базасини яратиш, социал, маданий ва маиший ишлар бўйича 1981—1985 йилларда амалга ошириладиган тадбирлари кўриб чиқилиб, тасдиқланди. Ана шу тадбирларга кўра ўн биринчи беш йилликда район бўйича жуда катта кўламда қурилиш ишлари амалга оширилади. Турар-жой қурилишига 54 миллион сўм маблағ ажратилмоқда. 2352 ўқувчига мўлжалланган мактаблар, 1400 ўринли болалар боғчалари, 150 ўринли касалхона, маданият саройи, пионерлар саройи, йирик спорт комплекси ва бошқа объектлар қурилиб, ишга туширилади. Бош план асосида район марказини қайта қуриш ишлари бошлаб юборилди.

«Паркентводстрой» тресги ҳам ўнинчи беш йиллик фарзанди. Трест коллективи зиммасига Паркент каналини қуриш, райондаги қир-адирларни боғу-бўстонларга айлантириш, янги ерларни ўзлаштириб, экинзорларни кенгайтиришдек ғоят масъулиятли вазифа юклатилган. Трест қурувчилари канал қазиб, Чотқол тизма тоғлари этакларидаги сувсизликдан қақраб ётган дашт-биёбонларга обиҳаёт олиб келишяпти. Эндиликда паркентликларнинг асрий орзуси ушалмоқда. Ўтган беш йилликда қурила бошлаган Паркент канали сувидан баҳраманд бўлган ерлар мўл ҳосил беряпти.

Трест коллективи ўнинчи беш йиллик план-топшириғини муддатидан илгари ошириб адо этди. Паркент канали қурилишида 48,7 миллион сўмлик иш бажарилди. Каналнинг 42 километрлик комплекси ишга туширилди. 1456 гектар янги ер ўзлаштирилди. 200 гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. 20700 квадрат метр турар-жой, кўплаб маданий-маиший объектлар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Каналнинг бошланғич зонасида ташкил этилган «Чотқол», «Бўстон» совхозлари эл дастурхонига сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари тортиқ қила бошлади.

Адҳам Юнусов бошчилик қилаётган 3-кўчма механизациялашган колонна қурувчилари бунёдкорлик ишларида барчага намуна бўлмоқдалар. Азаматлар ўтган йили социалистик мусобақада юқори кўрсаткичларга эришганликлари учун бир неча марта область байроғини олишга мушарраф бўлдилар.

Канал қурувчиларининг келгусидаги вазифалари тўғрисида «Паркентводстрой» тресги бошқарувчиси В. Н. Фофанов шундай дейди:

— Янги беш йилликда Паркент канали қурилиши тугалланади. Узунлиги 69 километрни ташкил этадиган канал суви билан 24000 гектардан кўпроқ ерлар суғорилади. Янгидан 5 та совхоз ташкил этилади. Трестимиз коллективи 1981 йилнинг ўзида каналнинг 10 километрлик қисмини қуриб, фойдаланишга топширади. 686 гектар янги ер ўзлаштирилади. Бундан ташқари 4120 квадрат-метр турар-жой, иккита ҳаммом, 2 та магазин, 2 та фельдшер-акушерлик пункти қурилади.

Район меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини ҳаётга татбиқ этиш, ўн биринчи беш йилликда ғоят улкан марраларни эгаллашни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. 1981 йилда 7200 тонна картошка, 8600 тонна сабзавот, 7000 тонна мева, 16500 тонна узум, 7000 тонна дон ва бошқа кўплаб деҳқончилик маҳсулотлари етиштирилади. Экинларнинг ҳосилдорлиги 1980 йилдагига нисбатан кескин ошади.

Район партия комитетининг иккинчи пленумида 1981—1985 йилларда гўшт, сут, тухум, етиштиришни кўпайтириш тадбирлари белгилаб олинди. 1981 йилда район бўйича гўшт етиштириш 37,9 процент, сут 22,3 процент, тухум етиштириш 89,4 процентга кўпайтирилади.

Районда картошка етиштиришни кўпайтиришга ҳам эътибор кучайтирилмоқда. Район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Д. Тўлаев шундай ҳикоя қилади:

— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг картошкачиликни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисидаги қарорида Паркент райони ҳам картошка етиштиришнинг асосий зонаси деб белгиланган. Ҳозир «Коммуна», «Гулбоғ» ва «Бўстон» совхозлари картошкачиликка ихтисослаштирилмоқда. Ўн биринчи беш йилликда район бўйича картошканинг ялпи ҳосили 92640 тоннага етказилади.

Соҳибкорлар токзорларни кенгайтириш ва уларнинг ҳосилдорлигини ошириш учун фан ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этмоқдалар. Ўн биринчи беш йилликда район хўжаликлари 108 минг тонна узум етиштириб давлатга топширадилар.

— Ўтган йили, — дейди «Ленинобод» совхозининг бригада бошлиғи, район Советининг депутати Саъдулла Абдиев,— бригадамиз миришкорлари 32 гектар майдондаги токзорнинг ҳар гектаридан пландаги 75 ўрнига 142 центнердан узум топширишди. Бу йилги маррамиз — 150 центнер.

Районда бундай миришкорлар оз эмас. Энгельс номли совхоздан коммунист Вали Машрапов бошлиқ бригада ҳар гектардан ўтган йили 140 центнердан узум йиғиштириб олди. И. Тўрахўжаев, У. Хайитов ўртоқларнинг звеноларида эса узум ҳосилдорлиги 180—200 центнерни ташкил этди.

Ҳозир район чорвадорлари қўзилатиш мавсумини якунламоқдалар.

— 1980 йилда,— дейди «Коммуна» совхозининг бош чўпони, район партия комитетининг аъзоси Абдузукур Алматов,— ҳар юз бош совлиқдан 143 тадан қўзи ва 4,5 килограммдан жун олиб, шахсий мажбуриятимни ошириб бажарган эдим. Съездлар йилидаги мажбуриятим ҳар юз бош совлиқдан 150 тадан соғлом қўзи олишдир.

«Коммуна» совхозидан Ситая Сейдаметов, Энгельс номли совхоздан Риза Муждабоев, Калинин номли совхоздан Султонбой Аъзамов ва бошқа кўпгина тажрибали чўпонлар бу йил ҳар юз бош совлиқдан 145—150 тадан қўзи олишга қатъий қарор қилганлар.

«Ўн биринчи беш йилликда Паркентни боғу-бўстонлар, мўл-кўлчилик, ноз-неъматлар ўлкасига айлантирамиз!» Навқирон район меҳнат аҳли шу шиорни тобора баланд кўтармоқда.

М. ОТАҚУЛОВ,

Мусобақа ғолиби

БУКА РАЙОНИДАГИ Тимирязев номли колхознинг ёш сут соғувчиси Гулбаҳор Эшонқулова ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилини муваффақиятли якунлади. Ўзига бириктилган 17 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 4000 литрдан сут соғиб олди.

Г. Эшонқулова бугунги кунда фермадаги Г. Хўжаева, Ж. Каримова, У. Мирзаева, Ф. Мардонова сингари кўпгина ёш сут соғувчиларга ўз касби «сир»ларини ўргатмоқда.

КПСС XXVI съезди қарорларини изчил амалга ошириб келаётган колхоз чорвадорлари бу йил соғин сигирлар маҳсулдорлигини кескин оширишга ҳаракат қилмоқдалар. Гулбаҳор Эшонқулова эса ўз қарамоғидаги 18 бош сигирнинг ҳар биридан пландаги 4200 литр ўрнига 4500 литрдан сут соғиб олишга аҳд қилган.

М. УЗОҚОВА.

ДЕЛЕГАЦИЯ ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

ЖАЗОИР, 26 март. (ТАСС). Жазоир Миллий озодлик фронти партиясининг таклифига биноан бу ерда меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги КПСС делегацияси бугун Жазоирдан жўнаб кетди.

Делегация бошлиғи жўнаб кетиш олдидан баёнот бериб, унда ҳар икки томон тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун, империализмга, янги мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши курашда барча тараққийпарвар, тинчликсевар кучларнинг бирлигини янада мустаҳкамлаш зарурлигини изҳор қилди, деб таъкидлади.

ТУТ—ҚУТ

МУТАХАССИС МИНБАРИ

Пиллачиларимиз КПСС XXVI съезди тарихий қарорларига жавобан ўн биринчи беш йилликда қимматбаҳо хом ашё етказишни янада кўпайтиришни режалаяптилар. Жумладан, районимиз «кумуш тола» ижодкорлари бу йил давлат қабул пунктларига 143 тонна пилла етказиб беришга аҳд қилишган.

Пиллачиликни юксалтириш кўп жиҳатдан унинг озуқа базасига боғлиқдир. Хўжаликларда тутзорларни кенгайтириш, янги тут кўчатлари ўтказишга катта эътибор беріляпти. Районимизда ҳам ҳозир тутзорлар 472 гектарни эгаллайди. Шунингдек, якка қаторлаб экилган 492 минг туп тут дарахтлари бор. Улардан йилига 2800 тоннадан кўпроқ тут барги олинмоқда.

Кўп йиллик тажрибамиз 1 центнер пилла етиштириш учун ипак қуртларини боқишга икки тонна соф ҳолдаги тут барги сарф қилинаётганлигини кўрсатмоқда. Лекин барглардан тежамкорлик билан фойдаланилаётган хўжаликларда бу кўрсаткич 1,7—1,8 тоннадан ошмаяпти. Демак, тут баргидан тежаб-тергаб фойдаланиш пиллачилик озуқа базасини мустаҳкамлашнинг катта резервидир.

Шу билан биргаликда тут дарахтлари парваришини ҳам яхши йўлга қўйиш талаб этилади. Маълумки, ўтган қиш даврида ёғингарчилик кўп бўлмади, ҳаво илиқ келди. Шу туфайли тут навдалари бу пайтда ҳам ривожланишни давом эттирди. Ҳозир уларнинг ўсиши аввалги йиллардагига қараганда 10—12 процентга кўпдир.

Бу навдалардаги куртакларнинг ҳаммаси тўлиқ барг бериши учун тутлар парваришини кучайтириш керак. Аниқлашимизга кўра, ҳозирги пайтда тупроқнинг 1—1,5 метр қатламидаги намлик миқдори нормадан анча камдир. Шунинг учун тутзорлар 35 сантиметр чуқурликда ҳайдалиши ва қондириб суғорилиши лозим.

Якка тартибда экилган тутлар атрофидан кичик ариқлар олиб, дарахтларга азот ўғитлари берилиши ва суғорилиши даркор. Тутзорларга ҳар гектар ҳисобига 10—15 тоннадан маҳаллий ўғит солиш намликни яхши сақлаш билан бирга баргнинг тўйимлилигини оширади.

Тут барг чиқара бошлаши билан унинг сувга, озуқага бўлган талаби кучаяди. Агар шу пайтда намлик етишмаса, тут навдаларининг пастки қисмидаги куртаклар ривожланмай, юпқа бўлиб қолади.

Ўрта Осиё ипакчилик илмий-текшириш институти маълумотларига қараганда, баргдаги намлик 70—72 процент бўлганда ипак қурти уни яхши ҳазм қилади ва яхши пилла ўрайди. Баргдаги намлик бундан кам бўлса, пилла оғирлиги ҳам озаяди. Шунинг учун тутзорларнинг ҳар гектарига 300—350 килограммдан азот ўғитлари солиниши керак. Якка қаторлаб экилган тутлар таглари чопиб юмшатилиб, уларнинг ҳар бирига 0,5—1 килограммдан ўғит солиниши зарур. Март—апрель ойларида барча тутзорлар ва якка тут дарахтлари 2—3 маротаба қондириб суғорилиши лозим. Бу тадбирларни амалга ошириш мўл тут барги олиш гаровидир.

М. САЛИМОВ,
Тошкент район бош пиллахонаси агрономи, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

РЕДИСКА ҒАРҚ ПИШДИ

КАЛИНИН РАЙОНИДАГИ «Партия XXI съезди» совхози деҳқонлари ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида пландаги 6600 тонна ўрнига 9 минг тонналик сабзавот етиштириш мажбуриятини олганлар. Шу кунларда хўжаликда эртаги экинлар парвариши уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Ҳозиргача 80 гектар майдондаги карамга ишлов бериб бўлинди. 15 гектар майдонга экилган редиска эса бир текис етилди.

Совхоз деҳқонлари бу йил ҳар гектар эртаги карамдан 25 тоннадан, картошкадан эса 15 тоннадан ҳосил олишга аҳд қилганлар. Ҳозирги барча ҳаракат зиммага олинган ана шу юксак мажбуриятни бажаришга қаратилган.

Хўжаликда аҳоли дастурхонига ноз-неъматлар тортиқ қилиш ҳам бошлаб юборилди. Ҳар куни қабул пунктларига редиска, теплица хўжалигида етиштирилган бодринг, резавор маҳсулотлари жўнатиляпти.

И. РУСТАМОВ.

Янгийўл районидаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш Ўрта Осиё институти ходимлари бу йил 14 гектар ерга ВИР-388 навли маккажўхори уруғи экиб, 500 центнердан силосбоп кўкпоя олишни мўлжаллашган. Суратларда: катта агроном А. Канивец (чапдан), участка бригадири М. Ирматов ва сеялкачи А. Марияновлар уруғлик сифатини кўздан кечирмоқдалар; ўнгдаги суратда экиш пайти.

Х. Мирзакаримов фотолари.

18 апрель—Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Москвалик илғор ишлаб чиқариш коллективларининг шу йилнинг 18 апрелида улуғ доҳий В. И. Ленин таваллудининг 111 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги ташаббусини Ангрен шаҳар меҳнаткашлари қизғин қўллаб-қувватламоқдалар. Шу муносабат билан саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, муассасаларда митинглар бўлиб, унинг иштирокчилари умумхалқ ҳашари куни амалга ошириладиган ишларнинг режаларини тузишяпти.

Шаҳарнинг етакчи корхоналаридан ҳисобланган 9-шахта коллективи шанбаликда оддий иш кунларидагига нисбатан самаралироқ ишлашга аҳд қилди. Кончилар шу куни юзлаб тонна кўмир қазиб чиқариш ва вагонларга ортишни мўлжаллашдилар. Коммунистик меҳнат байрамида юзлаб кишилар ўзларининг иш жойларида бўлишади. Ишдан бўш шахтёрлар эса ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш юмушлари билан банд бўлишади. Кўплаб мевали ва манзарали дарахт, гул кўчатлари экадилар, ирригация шохобчаларини тартибга келтирадилар, корхона территориясининг санитария ҳолатини яхшилайдилар.

Кўпгина кўмирчилар шанбалик куни юқори меҳнат кўрсаткичларига эришишмоқчи. Улар зиммаларига оширилган мажбуриятлар олишди. Ишлаб чиқариш илғорлари касбдошларини ишчи коржомасидаги байрамни зўр уюшқоқлик, унумли меҳнат билан нишонлашга даъват этдилар.

М. МАҲМУДОВ.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1981 йил, 27 март. № 79. Москва шаҳри.

БЕЛГИЛАНГАН ХИЗМАТ МУДДАТИНИ ЎТАБ БЎЛГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ 1981 ЙИЛ АПРЕЛЬ—ИЮНЬ ОЙЛАРИДА СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ САФИДАН БЎШАТИШ ҲАҚИДА ВА ГРАЖДАНЛАРНИ НАВБАТДАГИ ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССРнинг «Умумий ҳарбий мажбурият тўғрисида»ги қонунига биноан **буюраман:**

1. Ҳақиқий хизмат муддатлари 1981 йил 1 июлгача тугайдиган ҳарбий хизматчилар 1981 йил апрель—июнь ойларида Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз Флоти, Чегара қўшинлари ва Ички қўшинлар сафидан запасга бўшатилсин.

2. Ушбу буйруқнинг биринчи бандига биноан, ҳарбий хизматчилар запасга бўшатилиши муносабати билан, чақириқ кунигача 18 ёшга тўлган, чақириқ муддатини кечиктириш ҳуқуқига эга бўлмаган граждандар, шунингдек чақириқ муддатини узайтириш фурсати ўтиб кетган чақириладиган катта ёшдаги граждандар Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз Флоти, Чегара қўшинлари ва Ички қўшинлар сафида ҳақиқий хизматни ўташга чақирилсин.

3. Буйруқ барча роталарда, батареяларда, эскадрильяларда ва кемаларда эълон қилинсин.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИ
СОВЕТ ИТТИФОҚИ МАРШАЛИ
Д. УСТИНОВ.

САКСОНИНЧИ ЙИЛЛАРНИНГ КОММУНИСТЛАРИ

СЕКРЕТАРНИНГ ИШ КУНЛАРИ

Йўлдаги оддий танишув. Одатдаги саволлар: ким қаёққа кетяпти, ким нима иш қилади. Уч кишининг жавоб бериши учун бир минут кифоя қилди: «Болаларни ўқитаман». «Ғалла сушилкасини йиғяпман», «Стадионга бошчилик қиламан». Фақат тўртинчи йўловчи табассум билан қўлларини ёзди: «Менинг нима иш қилмаслигимни айтишим осонроқ. Районимизда кўмир кони бўлмаганлиги учун кўмир қазиб чиқармаймиз. Йўқ, ундай эмас,— у дарҳол ўз гапини тўғрилади.— Кўмир ҳам ундиришга тўғри келади. Фақат кончилар болгаси билан эмас, ҳар хил илтимослар билан ундирамиз. Ўша болаларни мактабда иситиш учун». «Партия ходимимисиз?»— ўқитувчи унинг кимлигини фаҳмлаб олди. «Райком секретариман»,— деб тасдиқлади у.

Бу суҳбатни беихтиёр ўша ҳамроҳим секретарлик қилган жойдан жуда узоқда эсладим. Бу ерда қуёш ҳам қаттиқроқ қиздиради, сув ҳам сарғишроқ, сўзлар ҳам бошқачароқ. Ўзбекистондаги партия ходимларидан бири билан дастлабки учрашувдаёқ юқоридаги суҳбат ёдимга тушди. Бу ердаги бошқача манзарада ҳам партия ишининг кўп қирралиги, унинг собитқадамлиги билиниб турарди. Янги учрашувлар бу сезгиларни кучайтирди холос. Учрашувлар эса кўп бўлди. Республика Компартияси Марказий Комитетида ҳам, область партия комитетларида ҳам, райкомларда ҳамда колхоз ва совхозлар парткомларида ҳам. Машинада ва далаларда, насос станциялари ёнида ва яна машинада учрашувлар. Сўнгги учрашув эса ғалатироқ бўлди. Уларни мен расмда кўрдим. Оппоқ пахта майдонида бир группа партия секретарлари туришибди. Бу расмнинг сюжети Леонид Ильич Брежневнинг Ўзбекистонда бўлиши билан боғлиқ. Ўшанда у республика раҳбарлари билан биргаликда машҳур «Политотдел» колхозида бўлган эди. Расм ҳам шу колхозники. Бу расмдаги колхозчилар ҳам реал одамлар. Уларни бу ерда ҳамма билади.

Колхозга эскидан раис Тимофей Григорьевич Хван расм устида баҳс бораётганлигини айтди. Бировлар уни рассомнинг муваффақияти деб ҳисоблайди, бошқалар эса расмдаги айрим кишиларни сал қувноқроқ қилиб чизиш керак эди, дейишади. Бундай ҳисобловчиларга ҳаммага таниш бўлган меҳмоннинг қиёфасидаги ташвиш ва ҳатто хорғинлик ёқмайди.

— Ахир тўғриси шу!— қизишиб хитоб қилди Хван. — Бу ерда озгинагина еримизда ҳам баъзан бошимиз айланиб қолади. Район, область миқёсида партиявий ташвишларни тасаввур қилиб кўринг. Ундан ҳам юқорироқ чиқсангизчи?— у кескин қўл силтади.— Бўлди, расмни илиб қўямиз. Ёки рассомга ишонмайсизми?

Бу саволга ушбу ёзувларим билан жавоб бераман. Улар бир командировкадаги йўл-йўлакай кузатишлар натижаси. Айрим штрихлар. Лекин уларни календардаги кунлар сонига ва мамлакатимиз харитасидаги ҳамма доирачалар сонига кўпайтиринг. Чунки партия иродаси амалга оширилмаган кун йўқ, унинг яратувчилик иши билан нишонланмаган доирача йўқ.

САЛОМАТЛИК УЧУН

Бу эшикдан кириб ғўза тупини кўрасан. Жануб қуёши қорайтиргандек, қўнғир тусда. Шимолнинг қори каби оппоқ. Унинг бутун шон-шуҳрати ана шу оппоқ момиқда. Безаклар ичида у биринчи ўринда туради. Унинг тасвири республика гербига туширилган. Чой ичадиган пиёлада ҳам, йўл бўйидаги устунда ҳам унинг тасвири. Шундай туп Марказий Комитет секретари кабинетида нега бўлмас экан?

Шундай туп бор. Лекин олдин маккажўхори кўзга ташланади. Столнинг яшил сукноси устида олтинсимон сўта дарҳол кўзга ташланади. Нега у биринчи планга чиқиб олди?

Худди шу пайт чамаси яқин-яқиндагина республикада қуёш саҳий нур сочадиган ўлкада «қаҳрабо дон» ҳосили камлигини тана қилишганини эслайсан. Балки ўшанда стол устида биринчи сўта пайдо бўлгандир. Бу — диққат-эътиборни қаратиш зарур бўлган янги нарса. Эндиликда эса хилма-хил сўталар турибди, Гўё вақтнинг инъикоси. Бор йўғи бир беш йиллик ўтди. Маккажўхори учун энди уч баравар кўп қоп зарур бўлди.

Яна бир столча. Унда маъданлар қатор териб қўйилган.

Нарида атиргул дастаси ортида тишли комбайн макети турибди. Шу комбайн атаб чиқарилган ўша туп ҳам шу ерда.

Кундалик ташвишлар олами. Тўғрироғи унинг бир улуши. Ҳаммасини бу ерга қўйиб бўладими?

Пахта теримининг қизғин палласи эди. Ҳамма нарса теримнинг бориши билан ўлчанади. Ўқиш учун теримнинг бориши тўғрисидаги маълумотдан ҳам қизиқроқ нарса йўқ. Бундай маълумотларни ҳар бир стол устида кўриш мумкин. Лекин Марказий Комитетдаги бизнинг суҳбатимиз рақамлар устун қилиб ёзилган бу варақдан бошқа навзуга кўчди. Маълумот мен ҳақимда ҳикоя қилиб бер, яна сўзлаб бер деб илтижо қилгандек бўлса ҳам суҳбат бу мавзудан узилди. Пахта суст суръатларни ёқтирмайди. Улар ҳамиша тиғиз. Ҳозирги суръат эса рекорд даражада эди.

Лекин терим ҳақидаги маълумот бир четга суриб қўйилди. Гўё уни изоҳлашга ҳожат йўқ. Суръат ўсдими? Бу қонунийдир. Бунинг акси бўлса — эришилган суръатдан пастга тушса бу нотабиий бўлур эди.

Ҳа, пахта қалбларни қувонтиради. Бироқ ҳақиқий янгилик тўғрисида гапирадиган бўлсак, бу пахта ҳам эмас, маккажўхори ҳам эмас, маъданлар ҳам эмас.

— «Оналар ва болалар касалхонаси», деган вивескани учратдингизми?— деб сўради Марказкомнинг биринчи секретари Шароф Рашидович Рашидов.

Йўқ, учратмадим. Ана шунда ўша касалхона ҳақидаги ҳикоя бошланди.

Бу иш янгилик эди. Ҳамма янги нарсалар эса ғалатироқ туюлади. Ғалати нарса ҳаётда алоҳида имтиёзга эга эмас. Республика Марказий Комитети эндиликда кундек равшан бўлиб турган нарсани кишиларга ишонтиришига тўғри келди. Ҳатто медицина раҳбарлари ҳам «Структура бутунлай ўзгариб кетади!» деб қовоқларини солишди. Ҳақиқатан ҳам неча ўнлаб йиллардан буён аниқ белгилаб қўйилган: болалар учун ўз касалхонаси бор, катталар учун ўз касалхонаси. Бу тартибнинг нимасидир нотўғрилигини билиш учун болалар касалхонаси деразасидан мўралаб турган кўзларида ёш оналарни кўриш, қалб билан кўриш керак эди. Бола она томон интиладиган, она эса фарзандига интиладиган энг ташвишли дамларда уларни касалхона девори ажратиб қўяди. Баъзи оналарнинг касалликдан кўра касалхонадан кўпроқ қўрқишининг сабаби шу эмасмикин?

Хўш, оналарни касалхонага киритиш керакми? Бундай эмас, киритиш эмас, балки олиш керак. Она бола билан бирга бўлиши лозим. Иккаласига баравар қараш керак. Медицинада профилактиканинг роли тўғрисида кўп гапиришади. Лекин мугомбирлик қилишга на ҳожат? Соғ одам касалхонага бормайди. Бу ерга эса тасодифнинг ўзи келтиради. Она фарзанди билан биргаликда касалхонага келган экан боласи билан бирга уни ҳам текширмоқ керак. Зарур бўлса даволаш лозим. Албатта бу ерда педиатрларнинг ўзи билан иш битмайди.

Шундай қилиб Ўзбекистонда «Оналар ва болалар касалхонаси» пайдо бўлди. Кейин областларда ва районларда шундай касалхоналар очила бошлади. Ана шунда ҳамма бу ишнинг тўғрилигини кўрди.

Энди оналар кўз ёшларининг артиб деразалар олдида сарғайиб туришмайди. Болалар оналарини соғинишмайди. Медиклар эса беморлар тезроқ тузала бошлаганини сезишди. Болаларга қўшиб қанчадан-қанча оналар ҳам даволанди. Ҳадемай ўрганиб кетишади: гўё азалдан шундай бўлгандек. Лекин мана шу касалхона пойдеворига қанчадан-қанча қатъият кетганлигини ҳеч ким билмайди. Республика Компартияси Марказий Комитетининг ташаббуси ва қатъияти билан қад кўтарган бу пойдевор.

ЎРГАТИШ ҲУҚУҚИ

Профессор Акмалхонов жуда кўп талабаларни кўрган. Лекин бунақаларини эслолмайди. Залда қаёққа қарама депутат значоклари. Ҳатто олий ҳокимият органи депутатлиги значокларигача бор. Енгил пиджакларда олтин юлдузлар ҳам кам эмас.

У, институт директори, бу ердагиларнинг кўпини шахсан танийди. Делегациялар билан уларнинг ҳузурига кўп марта борган. Пойтахт области анчадан буён чорвачиликда йўлбошчи бўляпти. Шу боисдан ҳам тажриба ўрганиш учун бу ерга келишади. Бу ёғи қандай бўлди? Илғорларнинг ўзини ўтказиб қўлларига дарслик бериб қўйишяптими?

— Нима ёмон иш қилибмизми, Шавкат ака?— сўради обкомнинг биринчи секретари профессордан.— Илғорларга ҳеч нарсани ўргата олмаймизми? Бўлмаса бурунлари кўтарилиб кетиши мумкин.

Обком секретари Мирзамаҳмуд Мирзараҳмонович Мусахоновнинг бундай суҳбат бошлашига бошқа сабаб ҳам бор эди. У профессорга бир варақ қоғоз узатди. Унда партия активи ядросини ташкил этувчи кишилар рўйхати бор эди. Ҳар бир фамилия қаршисига у институтда қандай мутахассисликни олгани ёзиб қўйилган: бу ерда кимлар йўқ дейсиз! Агроном, қурувчи, ирригатор, ўқитувчи, механик, экономист...

Буларнинг ҳаммаси бугун маълум даражада чорвачилик билан шуғулланмоқда,— деб эслатди секретарь. — Уларнинг қўлида ҳокимият бор. Шу ҳокимият кучи билан саводсизларча кўрсатма берилса нима бўлади?

Профессор партия топшириғига тушунди ва программа тузишга ўтирди. Ана шундай кишиларнинг талабини қондириш осон вазифа эмасди.

Улар ҳар қандай ишни ташлаб, ҳатто пахтани ҳам ташлаб ҳафтада бир кун келишарди. Бу чорвачилик бўйича курсдан каттароқ эди. Бу партиявий раҳбарлик асосларини яхшилаб эслатиб қўйиш бўлди: бошқаларга ўргатиш ҳуқуқи сейфдаги печат билан эмас, балки катта билимига қараб берилади.

Ўқиш кунларидан бирида обком секретари районга телефон қилди. Ҳали барвақт эди. У баъзи секретарларни ўз жойида топишни умид қилганди. Бирининг ўрнига навбатчи жавоб қилди: «Биринчи кенгашга кетган». Ҳа, майли навбатчи адашган бўлиши мумкин. Лекин у сал кейинроқ телефон қилиб қабулхона секретаридан «Кенгашга кетганлар» деган жавобни эшитди.

Гап бўёқда экан. Бу одам нима мақсадда кетаётганига қўл остидагилар билиб қолса, уларнинг назарида обрўси тушиб кетадигандек бўлган экан. «Кенгашга» дейилса бошқа гап. Ҳатто фахрли. Ўқишга деса ёшига тўғри келмайди. Гўё мавқеига ҳам ярашмайди.

Улар лабораторияда учрашиб қолишди. «Хўш, сиз қандай кенгашга кетгансиз?» Бу саволдан у қизариб кетди. Яхшиямки ўзи тушунди.

Кейин имтиҳон бошланди. Обкомнинг биринчи секретари биринчи бўлиб билет олди.

ҚАБУЛ КУНИ

Қабулни қандай ўтказиш тўғрисида аниқ кўрсатма йўқ. Шундай бўлгани ҳам яхши. Ҳаётнинг ўзи эшикни тақиллатиб турганда кўрсатма наф келтиролмайди. Ўзинг ўйлаб кўр. Киши «райкомга бораман» деганида қанчадан-қанча умидларини шу сўз билан ифодалаганини унутма. Мана у райкомга келди. Узундан-узун коридор. Эшиклар жуда кўп. Қайбирига кириш керак? Бугун бир эшикдан қабул қилишса, эртасига иккинчисида. Кабинет эгасига шундай қилиш қулайроқ. Ўз столидан турмай, ўз телефони ёнида қабул қилаверади, лекин кирган кишига қулайми? Кекса кишининг зинадан кўтарилиши осонми? Уёқдан бу ёққа сарсон бўлади.

Ўзларидан шундай деб сўрашдию ишни қайта қуришди. Биринчидан, кишилар қабул қилинадиган доимий жой бўлиши керак. Иккинчидан, ҳеч қандай зинанинг ҳожати йўқ. Қабулхона биринчи қаватда бўлсин. Учинчидан... Буни қандай қилиб яхшироқ ифодалаш мумкин? Бу ерда кабинетга камроқ ўхшасин.

Бир-бирига туташ иккита хонани мослаштиришди. Нима учун иккита хона? Кишилар ўтаётганларнинг кўз олдида коридорда сарғайиб турмаслиги учун, коридорда одам ўзини яхши ҳис этмайди.

Яхши, кишиларни кутиш хонасига таклиф қиламиз. Уларга чой узатишимиз мумкин. Чой ичаётиб деворга қарайди. Деворда эса «Районимиз нималар учун курашмоқда» деган яхши плакат бор. Аммо бундай плакатни олиб қўйишди. Ҳамма нарсанинг ўз жойида бўлгани яхши. Нега десангиз бир томондан қараганда агитацияга ўхшайди. Бошқа томондан қараганда эса, келган кишига «Кўряпсанми, биз қандай иш билан бандмиз. Сен эса арзимаган иш билан вақтимизни оляпсан» деб унга танбеҳ бераётгандек. Бу деворга доноларнинг сўзларини илиб қўйиш яхшироқ эмасмикин? Уларнинг доно сўзлари ёзиб қўйилса. Майли бу сўзлар суҳбатнинг дебочаси бўлсин.

Илиб қўйишди ҳам. Уларнинг орасида «Одами эрсанг демагил одами, они ким йўқ халқ ғамидин ғами» деган сўзлар бор. Бу гапни Алишер Навоий айтган. Бир эҳтиёткор ўртоқ «ўзимиз калтак остида қолмаймизми? Мен келган кишининг илтимосини рад қилсам, у бармоғи билан плакатни кўрсатса» деб шубҳаланди.

Суҳбатни нотўғри олиб борса келган киши плакатни кўрсатса тўғри қилади. «Сизга ҳеч қандай ёрдам беролмайман» деб дағаллик билан гапини бўлса, плакатни кўрсатиб тўғри қилади. Наҳотки, ҳеч қандай ёрдам бера олмайдими? Мана рўпарангда қария ўтирибди. Унинг илтимосини реал деб бўлмайди: «ўртоқ секретарь, ёрдам беринг, машина сотиб олишга. Ўғлимга совға қилмоқчиман», деб илтимос қиляпти. Бундай қилолмайман деб очиғини айт. Лекин «навбатдаги одам кирсин!» деб таклиф қилишга шошилма. Бу қарияга балки бошқа бирор ишда фойданг тегиб қолар?». Бошқа иши йўқми? Фақат унга машина керакми?

«Машина жуда зарур. Ўғлимнинг турмуши яхши эмас. У ўғил кутган эди, қиз кўрди. Фарзанд-да — қизини ҳам яхши кўрди. Лекин қизи касал бўлиб қолди. Доктор эса бу касалликни ҳеч ким даволай олмайди, дебди». «Шошманг, ота».— Сизнинг суҳбатингиз мана энди бошланади. Қария ҳузурингга бу шикоят билан келган эмас, лекин унга худди шу хусусда сен ёрдам бера оласан. Машҳур профессорнинг консультациясига юборасан, кейин пойтахтдаги клиникага жойлашда ёрдам берасан. Қайси машинанинг калити касалликдан шифо топиш қувончига тенглаша олсин!

Йўқ, «ёрдам бера олмайман», дейишга шошилма.

— Сен қариянинг махсисига қарадингми? Нега чанг бўлиб кетибди? Ҳа, у пиёда келган. Автобус яхши қатнамайди. «Автобус қатнови йўлга қўйилсин» деб ёзиб қўй. Шу ёрдам бўладими? Бу бутун қишлоққа ёрдам бўлади.

Ҳозирча кишиларни қабул қилаётган экансан қарияни ўз машинангда уйига юборишинг мумкинми?

У, Тошкент яқинидаги Калинин район партия комитетининг секретари Раҳматулла Қамбаров худди шундай қилади. Бу ерда мен унинг мулоҳазаларини келтирдим.

* * *

Партия XXVI съезди ишлаб турган кунларда мамлакат янги Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари номидан хабардор бўлди. Уларнинг орасида Қамбаров ҳам бор эди.

Съездда эса мен ўз Олтин медалини бундан чорак аср аввал олган делегат Тимофей Григорьевич Хванни учратдим. Расм илиб қўйилдими ёки илинмадими деб қизиқдим. «Нима, съезд бизнинг ташвишларимизни бекор қилдими? Ёки бизни камроқ ўйлашга чақирдими? Аксинча! Ўйчан юзлар ҳам бўлади, ҳоргинлик ҳам бўлади. Энг муҳими — ишимизнинг яхши бориши» — деб жавоб қилди доно раис.

В. БЕЛОУСОВ,
(«ПРАВДА» махсус мухбири).
Ўзбекистон ССР.
(«ПРАВДА» 1981 йил 26 март).

МУКОФОТ МУБОРАК

ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР РАНГЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ МИНИСТРЛИГИНИНГ БИРЛАШМАЛАРИ КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўнинчи беш йиллик топшириқларини барвақт бажарганлиги учун МУКОФОТЛАНСИН:

ЎЗБЕКИСТОН ССРДАН ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

Эргашев Жўрабой — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг ишчиси.

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ БИЛАН

Матқўзиев Ғайрат — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатининг пайвандчиси.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Вавилина Нина Васильевна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг турбина машинисти.

Голиков Николай Григорьевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг экскаватор-машинисти.

Кенжаев Қулаҳмад — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатининг аппаратчиси.

Кольцов Виктор Алексеевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг проходкачиси.

Кошкин Николай Никитович — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати цех бошлиғи.

Красников Петр Николаевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг катта электровоз машинисти.

Мақсудов Пўлатжон Соаталиевич — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатининг директори.

Раҳимқулов Исмоил — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатининг асбобсоз-слесари.

Савостеев Яков Антипович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати цех бошлиғи.

Тўқсабоев Сайилхон Нурхўжаевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати заводининг бош инженери.

Ураева Татьяна Григорьевна — «Союзцветметремонт» бирлашмасининг Ўзбекистон бошқармаси газ-электрпайвандчиси.

Урютин Александр Степанович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати шофёри.

Хабло Владимир Александрович — В. И. Ленин номли Олмалик кон-металлургия комбинати шофёри.

Холдорова Турди — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати аппаратчиси.

Хўжамиров Мирзо — Олмалиқ шахта-қурилиш бошқармасининг қурувчилар бригадири.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН

Дорофеев Владильян Михайлович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати заводининг бўлим бошлиғи.

Кальков Анатолий Андреевич — ВНИИТС институти Чирчиқ филиали директори.

Полухин Алексей Федорович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати экскаватор-машинисти.

Тошпўлатов Искандар Тошпўлатович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати шофёри.

Уринкулов Бегмат Рустамович — «Союзцветметремонт» бирлашмаси Ўзбекистон бошқармасининг участка бошлиғи.

Усмонова Мастура Мусаевна — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати электромонтёри.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Абдураимов Каримбой — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати бурғулаш станоки машинисти.

Абдураҳмонов Данил Фатраҳмонович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати мастери.

Алматов Хабибулла Ниматович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати бурғуловчиси.

Бадриддинов Ҳамид Саидович — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати цех бошлиғи.

Бахтигареев Назул Исмагилович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати кон бошқармасининг бош механиги.

Дидов Георгий Васильевич — «Союзцветметремонт» бирлашмаси Ўзбекистон бошқармасининг комплекс бригадаси бригадири.

Дорман Юрий Александрович — «Узбекзолото» бирлашмаси проходкачиси.

Кулик Владимир Иванович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати цех бошлиғи.

Қўчқоров Эркин — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати ишчилар таъминоти бошқармасининг ошпази.

Муравьев Георгий Иванович — «Узбекзолото» бирлашмаси проходкачилар бригадаси бошлиғи.

Назаров Абдусалом — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати бурғуловчиси.

Разиддинова Раиса Салихяновна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати ишчиси.

Сердюк Григорий Григорьевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати цех бошлиғи.

Усов Дмитрий Иосипович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати электр-пайвандчиси.

Шербаков Герман Гаврилович — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатининг партия комитети секретари.

Йўлдошев Маҳкам — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати ишчиси.

(Давоми бор).

ОЛМАЛИҚДАГИ мис эритиш заводининг илғор ишчиси Донобой Бекмуродов КПСС XXVI съездидан қайтиб келиб, зарбдор меҳнатни давом эттиряпти. Съезд қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун курашаётган мис эритувчи смена топшириқларини 140—150 процентга етказиб бажармоқда. В. Сироткин фотоси.

ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛАЙЛИК

НОИНСОФЛАР

Сўнгги чорраҳа. Бизнинг машинамиз Тошкент шаҳридан чиқиб бормоқда. Катта йўл чеккасида поёнсиз боғлар ястаниб ётибди. Кенг далалар баҳор нафасидан ором олаётгандек. Йўл чеккаларидаги колхозлар, аҳоли пунктлари, шаҳарлар номлари ёзилган кўрсаткичлардан ўтиб борамиз.

Кўз ўнгимизда табиат гўзаллигини намоён қилади. Ён бағрини кўм-кўк майсалар эгаллаган тоғлиқлар яққол кўриниб турибди. Бу ерда ҳаво нисбатан тоза. Кўкракни тўлдириб, нафас олаверишмумкин.

Мана шуларни кўриб Тошкент, Чирчиқ, Ғазалкент шаҳарларининг минглаб меҳнаткашлари ишдан бўш кунларини нима учун бу ерда ўтказаётганликларини яққол англаймиз.

Афсуски, келувчилар орасида атроф-муҳитга юлғичларча муносабатда бўлаётганлар, табиат бойликларини назарписанд қилмаётганлар ҳам бор. Бўстонлиқ район ички ишлар бўлими, район ижроия комитети ҳузуридаги табиатни муҳофаза қилиш, тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш жамиятлари комиссияси аъзолари билан ҳамкорликда ҳаракат қилаётган бизнинг рейд бригадамиз вазифаси ана шундай кишиларни аниқлаш, табиат бойликларига юлғичларча муносабатда бўлаётганларни тартибга чақириб қўйишдан иборат бўлди.

Бизнинг бригадамиз катта йўлнинг кескин бурилиш ерига жойлашган. Бу ердан Оқтош, Чорвоқ, Чимган, Бурчмулла ва Бўстонлиқ районининг бошқа дам олиш жойларидан қайтаётган машиналарни бемалол кузатиш мумкин эди. Кўплаб «Жигули», «Москвич», «Волга», «Запорожец», «Газик» машиналарини, мотоциклларни тўхтатамиз. Табиат қўйнида мароқли дам олиб, бирорта ҳам шохни синдирмаган, гулни узмаган ва ўзининг бугунги кунидан мамнун қайтаётган кишиларни кўплаб учратиш мумкин.

Мана, ГАИ катта инспектори, старший лейтенант Тўрабек Истамқулов 29—80 ТНТ номерли ВАЗ-2101 автомашинасини тўхтатишга ишора қилади. Машинада бир неча одам бор. Ўриндиқдан бодомнинг нозик шохлари яққол кўзга ташланиб турибди.

— Буларни мен синдирганим йўқ, — дея жавоб беради шофёр Дмитрий Носевич. — Умуман, бу машинага ҳам менинг у қадар алоқам йўқ. Машина Игорь Деменовники. У қайтишда мендан машинани бошқаришни илтимос қилди. Биз В. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Кристалл» пионер лагерида механик бўлиб ишлайдиган танишимиз Бобохоновнинг олдига борган эдик. Ҳозир бу лагерда корхона ишчилари дам олишяпти.

— Мен ҳам айбдор эмасман, — дея ўзини оқлайди авиация бирлашмасининг пайвандловчиси И. Деменов. — Меҳмонга хотиним, икки болам билан борган эдим. Қизим тиқилинч қилиб қолди ва Бобохонов унга мана шу шохларни синдириб берди.

— Майли шундай бўлсин,— гапга қўшилади район ГАИси бошлиғи, старший лейтенант Одил Дадажонов. — Фараз қилайлик, сизнинг танишингиз қоидани бузди. Сиз нима учун индамай турдингиз? Нега уни тўхтатмадингиз?

Шу куни табиат ресурсларидан фойдаланиш ҳақидаги қонунни бузганлардан яна бир нечтаси аниқланди. Улар билан орадан бир неча кун ўтгач, халқ депутатлари Бўстонлиқ район Совети ҳузуридаги табиатни муҳофаза қилиш ҳамда тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш жамиятлари комиссиясининг йиғилишида суҳбатлашишга тўғри келди. Комиссия раиси — район судининг раиси Аҳмадали Курбонов тартиббузарларнинг ҳаракатларига изоҳ берди.

Улардан бири «ГипроНИИздрав» институтининг ходими Александр Петерсдир. У ҳамкасблари Анатолий Хван, Валентина Овчинникова ва Валентина Карагодина билан ўзининг 67—82 ТНЦ номерли шахсий ВАЗ-21011 автомашинасида Чимганга йўл олган. Ёмғир ёғиб қолгани учун улфатлар орқага қайтишга қарор қилдилар. Йўлга чиқишдан олдин уларнинг ҳар бири бойчечакдан юлиб гулдасталар ҳозирлашди.

— Биз бу гулларни юлиш мумкин эмаслигини билмадик, — дея ўзини оқлайди Петерс.

Бироқ, унга қонунни билмаслиги тартиббузарлиги учун масъулиятни соқит қилишга сабаб эмаслиги тушунтириб қўйилди. Шуни ҳам айтиб ўтиш кераки, А. Петерснинг гаплари у қадар ҳақиқатга яқин бўлмади. Ўзининг айтишича, ўрмон хўжалигида ўсиб тарбияланган бу йигитга табиат бойликларини пайхон қилмаслик яхши маълум бўлиши керак. Тўғри, суҳбатимиз охирида у ўз айбини бўйнига олди.

Область ижроия комитети аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси «Ташоблфото» махсус бирлашмаси ходими гапиряпти:

— Мен ҳам дарахт экаман, — қизишиб дерди А. Тўлаганов.— Шундай экан наҳотки 5-дона лолани юлиб олишга ҳаққим бўлмайди.

«Табиат ишқибозига» оталарнинг хизмати ҳам, ҳатто ўзиники ҳам, айбдор сифатида жазо олишдан ҳимоя қилмаслигини тушунтириб қўйишга тўғри келди. Бундан ташқари фақат қишлоқдагиларга эмас, шаҳардагиларга ҳам лоланинг Грейга, Чимган, Кауфман каби ёввойи турлари давлат йўли билан муҳофаза қилиниши, улар Ўзбекистон ССР Қизил китобига киритилганлиги яхши маълум-ку?

Умуман лолаларни юлиб олишдан ҳеч қандай маъни чиқмайди. Лолалар ўсиб турган жойида гўзал. Уни юлиб олиб, бир муддат вақт ўтарўтмас бутун гўзаллигини йўқотиши барчага маълум. Шуни билиб туриб, кўпчилик қучоққучоқ лола теришади. Кейин эса уни йўл-йўлаккай ташлаб кетишади.

Лола бебаҳо ўсимлик. Унинг илдизи тоғ тупроғини мустаҳкамлайди. Ҳар қандай сурилишларнинг олдини олади.

Шунинг учун ҳам Абдували Тўлагановнинг табиатга бўлган муносабатини ўзгартиришга ҳаракат қилдик. Ҳозирча, у қонун бўйича жавоб беради.

«Ташгорканализация» ходими Абдулхай Абдуллаев бошқарган 84—58 ТНА номерли ГАЗ-24 машинадан ўнга яқин арча шохлари чиқди. Бу шохлар ҳозир ҳам хуш бўй таратиб турибди. Албатта, арчанинг қиймати бу билан белгиланмайди. У тик тоғларда ўсади. Бақувват илдизлари билан ерга маҳкам жойлашиб олган. Шунинг учун ҳам нодир ва гўзал дарахт панасида қорлар узоқ вақт сақланиб қолади.

Эҳтимол ҳамма ҳам арчанинг нақадар секин ўсишини билмаса керак. У 70 йил мобайнида бор-йўғи ярим метргина бўй чўзади. Бир ярим метрлик арча эса 150 йилда бунёд бўлади. Шунинг учун ҳам бу қимматли ва фойдали дарахтни синдираётганларга қатъий қонун белгиланган. 4 сантиметр синдирилган шоҳ учун 4 сўм ҳажмида жарима тўлаш керак. Борди-ю, арча дарахти кесилса, (баъзилар қишда уйда арча ясатиш учун шундай ишга ҳам қўл уришади) 500 сўм ҳажмида жарима тўлашга тўғри келади.

Ахир гап жарима тўлашда эмас эканлигини яхши биламиз. Ҳамма гап табиат бойликларини раҳмсизларча топтаётган, эртанги кун ҳақида қайғурмаётган кишилар виждони ҳақида кетяпти.

Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг электромонтёри Валерий Часовский нима учун бойчечакдан гулдаста жамлагани ва уни кўп ўтмай ирғитиб юборганини ўзи ҳам билмайди. Чирчиқдаги 10-автобаза физкультура инструктори Отто Вейс ҳам гуллаб турган олча шохларини нима сабабдан юлиб олганини изоҳлаб бера олмади. У комиссия йиғилишида ўзини қўрқоқ ва камтар қилиб кўрсатишга ҳаракат қилди. Эҳтимол бу билан жазодан қутилиш йўлларини излагандир. Йўқ, Отто Вейс ўз қилмишлари учун жавоб беради.

Ҳозир — эрта баҳорда Бўстонлиқнинг хушманзара жойларига йўл олаётганлар у қадар кўп эмас. Шундай бўлса-да, дам олиш кунлари бу ерга 3 мингга яқин автомашина келиб-кетади. Ҳар бир машинада ўрта ҳисобда 4 тадан йўловчи бўлса, табиат 12 минг кишини ўз бағрига олади. Агар уларнинг ҳар бири бир донадан лола, бойчечак, бир донадан арча, олча ёки бодом шоҳини юлиб кетишларини ўйлаган кишини ваҳима босади. Бу ердаги ишчиларни бир йилда қилган меҳнатларини бир кунда йўқ қилиб кетиш мумкин-ку, ахир.

Районда табиатни муҳофаза қилиш бўйича катта ишлар олиб борилаётир. Тоғ бағрига 153 минг гектар майдонни эгаллаган Бурчмулла ва 90 минг гектар ерни эгаллаган Чирчиқ ўрмон хўжаликлари жойлашган. Хўжалик коллективи аъзолари ҳамиша табиат бойликларини кўпайтириш ҳақида қайғуришяпти. Тоғ этакларига кўплаб дарахтлар экилаётир. Бир сўз билан айтганда, бу ерда ишбилармон, ўз касбини жон-дилдан севувчи кишилар меҳнат қилишяпти.

Районда арча, ёнғоқ, бодом, олма, олча, қарағай, дуб, қайроғоч, наъматак каби кўплаб ноёб дарахтлар ўсади. Ўсимлик дунёси ҳам ранг-барангдир. Буларнинг барчаси ўрмон хўжалиги коллективларига ҳар йили давлатга кўплаб тоғ мевалари ва қимматбаҳо доривор ўсимликлар топшириш имконини бераётир.

Йиғилишда Бўстонлиқ район ижроия комитетининг раиси Абдуҳолиқ Айдарқулов, район ички ишлар бўлимининг бошлиғи Ўктам Нурматов, «Чирчиқ» ва «Бурчмулла» ўрмон хўжаликларининг директорлари Иван Дзюба ва Абдукарим Абдужамилов ва бошқалар ана шулар ҳақида гапиришди.

Табиат уйғонди. Унинг бағри яна одамларни ўзига чорлайди. Шундай экан, одамлар табиатга энг самимий муносабатда бўлишлари керак. Лекин, бу ҳамиша амалга оширилаётгани йўқ. Баъзилар табиатга нисбатан юлғинчилик қилишмоқда. Биз уларга яна бир карра Конституциямиздаги ушбу сўзларни эслатиб қўймоқчи эдик: «СССР гражданлари табиатни муҳофаза қилишлари, унинг бойликларини қўриқлашлари шарт».

...Шарт!— бу ҳамма учун айтилган гап.

Рейд бригадаси аъзолари:
В. ГАСАНОВ,
«Ташкентская правда» мухбири.
И. АЛИМОВ,
«Вечерний Ташкент» мухбири.
Н. ҚАЮМОВ,
Бўстонлиқ район «Коммунизм учун» газетаси редактори.
Қ. КАРИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Социалистик мусобақа кундалиги

◆ МЕҲНАТНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ ПРОГРЕССИВ ФОРМАСИ АМАЛДА
◆ ВАГОНЛАР ОБОРОТИНИ ТЕЗЛАШТИРИШНИНГ МУҲИМ РЕЗЕРВИ
◆ ҲАМКАСБ МУСОБАҚАДОШЛАРНИНГ ЮКСАК МАРРАЛАРИ
◆ ПЕШҚАДАМ ПОЙАФЗАЛЧИЛАР НАМУНАСИ
◆ ҲАМ СОН, ҲАМ СИФАТ

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ САТРЛАРИДА

ЯГОНА НАРЯД БЎЙИЧА

Сўнгги йилларда корхонамизда меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг прогрессив усулларини жорий қилишга тобора катта эътибор берилмоқда. Айниқса, унинг бригада формаси кенг ёйилмоқда. Чунки, КПСС XXVI съезди тарихий қарорларида таъкидлаб ўтилганидек, ўн биринчи беш йилликда бригада меҳнатни ташкил этишнинг ва уни рағбатлантиришнинг асосий формаси бўлиб қолади.

Бу прогрессив усул фан-техника тараққиёти талабларига тўла жавоб беради, ишчиларнинг ишлаб чиқариш пировард натижасидан манфаатдорлигини кучайтиради, кадрлар, айниқса ёш ишчилар малакасининг тез ортиб боришига ёрдамлашади, ишчи кучи қўнимсизлигини камайтиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга хизмат қилади.

Шунинг учун ҳам заводимиз цехларида меҳнатни ташкил этишнинг бригада формасини кенгайтириш масалалари доим диққат-эътибор марказида турибди. Бу масала корхона партия комитети ва касаба союз комитетининг мажлисларида муҳокама қилинди, уларда цехлар бошлиқларининг меҳнатни ташкил этишнинг бригада формасини жорий қилишдаги ҳисоботлари тингланди.

Корхона маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотларининг кўрган шундай чоралари туфайли бригадалар сони ортиб бормоқда. Ҳозирги вақтда заводимиз цехларида 136 бригада ишлаб турибди. Уларга 1692 ишчи жалб қилинган. Бу корхонамиздаги барча ишчиларнинг 35,4 процентини ташкил этади. Бригадалар икки хил тузилган: 92 бригада комплекс ҳисобланса, 44 бригада ихтисослаштирилгандир. Бундай бригадаларга асосий ишчилар қатори ёрдамчи цехлар ишчилари ҳам яъни асосий ишлаб чиқариш бўлинмаларига хизмат кўрсатувчилар ҳам бириктилган.

Комплекс бригадаларда кўпстаночилик ҳаракати, қўшимча касбларни ўрганиш, хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш, малака ошириш ишларини яхши йўлга қўйиш учун қулай имкониятлар бўлади. Пластмасса ва резина-техника буюмлари ҳамда йиғув цехларида ишчиларнинг 90 процентга яқини бригадаларга бирлашган. Тайёрлаш-темирчилик ва механика-йиғув цехларида бу кўрсаткич 50 процентдан кўпроқни ташкил этмоқда. Бунинг натижасида ана шу цехларда ишлаб чиқариш ҳажми 25—30 процент, меҳнат унумдорлиги 18 процент ошди. Бригада ҳар бир аъзосининг оладиган ойлик иш ҳақи 12 процент ортди.

Заводимиз цехларида узлуксиз ишлайдиган бригадалар сони ҳам кўпайиб бормоқда. Бундай бригадалар деталларга технологик ишлов бериш цикли бир смена давомида тугамайдиган участкаларда тузилмоқда. Уларга биринчи-иккинчи ва учинчи сменаларда ишлайдиган ишчилар бирлашган. Меҳнат қилишнинг бу тартиби сменалар орасида иш вақтининг йўқотилишини тўла бартараф этди. Илгари эса сменани топшириш ва қабул қилиш учун ками билан ярим соат иш вақти кетарди.

11-цехнинг Л. Скрипачева ва Г. Князев, 15-цехнинг КПСС XXVI съезди делегати Ю. Степаненко, ишчи органларини йиғиш участкасининг И. Коровин, П. Юн бошчилик қилаётган бригадаларида ўтган йили маҳсулот ишлаб чиқариш 25—30 процент, меҳнат унумдорлиги 15—20 процент ортди. Шу туфайли бригада ҳар бир аъзосининг ойлик иш ҳақи ўрта ҳисобда 10—15 процент кўпайди. Асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқариш цехларининг барча бригадалари ягона наряд бўйича ишламоқдалар. Уларга маош меҳнатнинг пировард натижаси, иштирок этиш коэффициенти ҳисобга олинган ҳолда тўланмоқда.

«Меҳнатни ташкил этиш ва меҳнатга ҳақ тўлашнинг бригада формасини янада ёйиш ва унинг самарадорлигини ошириш тадбирлари кўрилсин».

(СССРни социал ва иқтисодий ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишларидан.

Одатда бригадирлар анча малакали ва ҳамкасблари ўртасида обрў-эътиборга, ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган ишчилардан тайёрланади. Комплекс узлуксиз бригадаларда сменалар бўйича ёрдамчи бригадирлар ҳам сайланади. Бригаданинг ташкил этилиши, бригадир ва смена бригадирининг тайинланиши цех бўйича чиқариладиган буйруқ билан расмийлаштирилади. Аъзолари 10 кишидан ортиқ бўлган бригадаларда овоз бериш йўли билан бригада кенгаши сайланади.

Заводимизда ремонтчи ишчилар меҳнатини бригада формаси асосида ташкил этиш ва ишбай мукофот системаси бўйича ҳақ тўлаш йўлга қўйилганига тўрт йилдан ошди. Ҳозирги вақтда 59 та ремонтчи бригада ишлаб турибди. Уларга 513 киши бирлашган. Бундай бригадалардан А. Козлов, Г. Аҳкямов, В. Новиков, Л. Кильмасов бошчилигидаги коллективлар бир наряд бўйича ишлашни яхши йўлга қўйишган. Шунинг учун ҳам ремонтчиларнинг айби билан асбоб-ускуналарнинг бекор туриши кескин қисқарди. Бригада ҳар бир аъзосининг маоши ўрта ҳисобда 23 процент ортди. Турли хил техник узилишлар оқибатида сменалар ичида иш вақтининг йўқотилиши янги система жорий қилингач 18 процент камайди. Смена топшириқларини бажаришнинг уддасидан чиқмаётган ишчилар сони 1975 йилдагига нисбатан 2,3 баравар, ремонтчи ишчи кадрларнинг қўнимсизлиги икки баравар камайди.

Меҳнатни ташкил этишнинг бу формаси жорий қилингач, 57 ремонтчи бошқа ишларни бажаришга ўтказилди. Фақатгина маошдан тежаб қолинган маблағ миқдори 60 минг сўмликдан кўпроқни ташкил этди. Бизнинг ремонтчи-ишчилар меҳнатини бригада формасида ташкил этиш ва ишбай-мукофот ҳақ тўлаш соҳасидаги бу тажрибамиз СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида намойиш этилди, СССР Тракторсозлик ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги коллегияси томонидан маъқулланди. Корхонамизда бу тажрибани ўрганиш учун министрлик корхоналарининг заводлараро мактаби ташкил этилди. Бундан ташқари, тажрибамизни ўрганиш учун шу министрликка қарашли 30 га яқин корхона ва ташкилотларнинг вакиллари заводимизга ташриф буюрдилар. Тажриба комплекс бригадалар самарали ишлашини исботлади.

Бундай бригадалардаги ишчилар сони бригада бажариши лозим бўлган иш ҳажми ва меҳнат сарфиёти ҳисобга олинган ҳолда белгиланмоқда. Бригадалар тузишга пухта тайёргарлик кўрилади. Техникавий, ташкилий ва тарбиявий характердаги тадбирлар белгиланади ва амалга оширилади. Бу эса бригада меҳнати самараси яхши бўлишига олиб келмоқда.

Бригадалар ишчилари ва коллективлари корхонамизда йўлга қўйилган турли формадаги социалистик мусобақада фаол қатнашиш имкониятига ҳам эга бўлишяпти. Жумладан, улар «Касби бўйича энг яхши ишчи», «Сифат аълочиси», «Энг яхши бригада» каби ном олиш учун курашмоқдалар. Ўтган йили 28 та бригада коллективига «Заводнинг илғор бригадаси» унвони берилди.

Корхонамиз цехларида меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашни бригада формасини ёйиш юзасидан ишлар ҳамон олиб борилмоқда. Бригадалар сони янада кенгаймоқда. Комплекс узлуксиз ишлайдиган бригадалар ташкил этиш давом этяпти. Бу КПСС XXVI съезди тарихий қарорларининг меҳнатни ташкил этишда бригада формасини кенг қўллаш лозимлиги ҳақидаги кўрсатмасига бизнинг амалий жавобимиз бўлади.

В. КЛЕМЕНТЬЕВ,
«Ташсельмаш» заводининг катта инженери.

«Ташсельмаш» заводи йиғув цехининг бош конвейеридан 175 мингинчи пахта териш машинаси тушди. Суратда: 175 мингинчи комбайнни йиғишда коммунистик меҳнат зарбдорлари Рауф Альшин, Василий Нозадзе ва Александр Головизинлар унумли ишладилар.
А. Раевский ва Р. Шагаев фотоси. (ЎзТАГ).

ЮКСАЛИШ

БЎСТОНЛИКДАГИ ОЙНА ЗАВОДИГА 30 ЙИЛ ТЎЛДИ

Бу ойна заводи 30 йилдан бери халқ хўжалиги хизматида. Унинг кўп миллатли аҳил ва иноқ коллективи шу йиллар давомида Ўрта Осиё ва Қозоғистондаги кўплаб қурилишларга ўнларча миллион квадрат метр ойна, изоляция материаллари етказиб берди. Коллектив зиммасидаги масъулиятли ва шарафли вазифани сидқидилдан бажариб, маҳсулот ишлаб чиқаришни йилдан-йилга кўпайтирмоқда, сифатини эса тобора яхшилаяпти. Дастлабки маҳсулот тайёрланганидан бери ўтган йиллар корхона учун, коллектив учун юксалиш, камол топиш даври бўлди. Завод партия комитетининг секретари **А. Абдухолиқов** интернационал коллективнинг 30 йиллик меҳнат йўли ҳақида қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди:

— Заводимиз республикада дераза ойналари ва иссиқлик сақловчи изоляциялар тайёрлайдиган ягона корхонадир. Бу ерда тайёрланаётган қурилиш материаллари Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистонга жўнатилади.

Завод 1951 йилда ташкил этилган бўлиб, илгари бу ерда иссиқлик электр станцияси жойлашган эди. Шу нурхона базасида дастлаб кичик бир цех ташкил этилди. Бу ерда дераза ойналари ишлаб чиқарила бошланди. Кейинчалик «Гипростекло» институтининг лойиҳасига кўра бу ерда янги ишлаб чиқариш қувватлари барпо этилди. Кўп ўтмай йилига 1320 минг квадрат метр дераза ойнаси тайёрлана бошланди. Лекин, республикадаги бу ягона корхона кенг ҳажмда олиб борилаётган қурилишларни дераза ойнаси билан таъминлай олмасди. Ана шуларни ҳисобга олиб 1954 йилда реконструкция ишлари бошлаб юборилди. Ойна тайёрлаш печлари кўпайтирилди. Технологик ускуналар янгиланиб, ишлаб чиқариш жараёнига янги техника ва прогрессив технология жорий этилди. Бу эса йилига 4300 минг квадрат метр дераза ойнаси тайёрлаш имконини берди.

1963 йилда заводда қурилишлар учун иссиқлик сақлайдиган изоляциялар ишлаб чиқариш ҳам ўзлаштирилди. Яна ўн йил ўтгач металлургия саноатимизга зарур бўлган силикат натрий ишлаб чиқариш цехи ташкил этилди ва йилига 20 минг тонна қимматли хомашё ишлаб чиқарила бошланди.

Ойна заводи ўттиз йил ичида тармоқнинг йирик корхонасига айланди.

Ўтган беш йилликда корхонада кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Биргина 1980 йилнинг ўзида эса 46 минг сўмликдан зиёд шишадан ишланган сувенирлар харидорларга жўнатилди.

Корхонамиз коллективи бугунги кунда завод меҳнат шуҳратини ошириб келаётган Н. Рябова, М. Перлевская, Б. Шерматов сингари ветеран илғорларимизни ҳурмат билан тилга олади.

Коллективда социалистик мусобақанинг тўғри йўлга қўйилиши, ғолибларни ўз вақтида аниқлаб, уларни моддий ва маънавий рағбатлантириб борилиши юксак самара бермоқда. Бу эса ишлаб чиқаришда юқори натижаларга эришиш билан бирга маҳсулот сифатини яхшилашга ижобий таъсир қилмоқда. Заводимиз коллективи йил бошида КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун зиммасига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилиб ишлади. Съезд очилиши арафасида эса икки ойлик план топшириқлари бажарилганлиги ҳақида рапорт берилди.

Социалистик мусобақада юқори натижаларга эришган 23 ишлаб чиқариш илғори партия ва ҳукуматимиз томонидан орден ва медаллар билан мукофотланди. Ойна қирқувчи М. Ивакина, смена бошлиғи З. Белоусова, бош механик А. Хасанов, машинист А. Копилов, сараловчи П. Тараненко, оператор Р. Кузьмин шулар жумласидандир.

Съездлар йилида коллективимиз ҳар йилгидан ҳам самаралироқ ишлаб, корхона юбилейи йилини муносиб нишонлашга қатъий бел боғлади. Йил охиригача 2900 минг квадрат метр дераза ойнаси, 157 минг кубметр иссиқлик сақловчи изоляциялар, 29 минг тонна силикат хомашёси ишлаб чиқарилади. Пландан ташқари 10 минг квадрат метр ойна, 100 тонна силикат маҳсулотлари ҳамда 10 минг куб метр иссиқлик сақловчи изоляциялар тайёрланади. Бундан ташқари хомашёлардан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳисобига 25 тонна шартли ёқилғи, 15 минг киловатт-соат электр энергияси тежалади.

КПСС XXVI съезди қарорларида қурилиш материаллари саноати олдига ҳам улкан вазифалар қўйилган. Заводимиз коллективи бу вазифаларнинг бажарилишига муносиб ҳисса қўшади.

А. МИРАЛИМОВ.

ПИШИҚ ВА ЧИРОЙЛИ

— КПСС XXVI съезди материалларини бригадамизда атрофлича ўрганиб чиқдик, — дейди Тошкент пойафзал ишлаб чиқариш бирлашмаси бош корхонасининг илғор бригада бошлиғи М. Маҳмудов. — Съезд ўн биринчи беш йиллик учун белгилаган программада саноатнинг «Б» группаси тармоғини янада ривожлантириш алоҳида таъкидланган. Бу эса бизнинг олдимизга ҳам катта вазифаларни қўяди...

Совет халқининг турмуш фаровонлиги оша борган сайин одамларнинг кўркам ва пишиқ-пухта кийим-кечакларга бўлган эҳтиёжи ҳам тобора ортмоқда. КПСС XXVI съезди материалларини дастуриламал қилиб олган тошкентлик пойафзалчилар ҳам ана шу шарафли вазифани бажаришга муносиб улуш қўшиш учун курашмоқдалар. Бирлашмада 712 илғор ишчи бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш, шахсий беш йиллик планини уч-тўрт йилда адо этиш ташаббусига қўшилган эди. Ҳозир улардан 100 киши 1983 йил, 40 киши 1984, 30 киши 1985 ва 20 киши 1986 йил ҳисобига меҳнат қиляпти. Юзлаб ишчилар шахсий беш йиллик планини муддатидан бир-икки йил илгари адо этдилар.

Бирлашма комсомол-ёшлари ажойиб ташаббус билан чиқишди. «Болалар пойафзалига комсомолнинг сифат кафолати» шиори остидаги бу ташаббусни 175 йигит-қиздан иборат икки комсомол-ёшлар бригадаси қўллаб-қувватлади. Улар болалар учун ишлаб чиқарилаётган пойафзалнинг чиройли, пишиқ сифатли бўлиши учун барча резерв ва имкониятларни ишга солишмоқда. Коммунистлар К. Расулов ва Н. Авилова бошлиқ бригадаларнинг коллективлари ҳам топшириқларини мунтазам ошириб бажариш ҳамда фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрлаш мусобақасида ҳамиша пешқадамлар сафидан ўрин олишмоқда.

Ҳ. АЛИМОВ.

КВАРТАЛ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон ССР Тайёрлов министрлигига қарашли Тошкент область нон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бошқармасининг аҳил коллективи КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, маҳсулот реализация қилиш квартал планини 26 мартда бажарди. Шу ўтган давр ичида ҳаммаси бўлиб 36880 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Бошқарманинг бу ютуғида Тошкентдаги 2-нон маҳсулотлари ҳамда Оҳангарон нон заводи коллективларининг муносиб ҳиссаси бор. Бу корхоналар ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичга эришиш билан бирга маҳсулот сифатини оширишда ҳам яхши натижаларга эришишди.

Бошқарма коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, квартал охиригача планга қўшимча равишда 3 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлашга қарор қилди.

ҒОЛИБ ПРОКАТЧИЛАР

КПСС XXVI съезди материалларидан руҳланган В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи прокат цехининг коллективи суръатга суръат қўшиб, зарбдор меҳнат қиляпти.

Прокатчилар февраль ойида пландагидан ташқари 200 тонна маҳсулот тайёрлаш мажбуриятини олган эдилар. Съезд шарафига мусобақани кенг авж олдириб, биринчи декаданинг ўзида пландагига қўшимча 372 тонна прокат ишлаб чиқаришди ва партиямизнинг олий анжуманини улкан муваффақиятлар билан кутиб олишди.

Айни кунларда эса кўтаринки руҳ, шижоатли меҳнат давом этяпти. Бригадалараро меҳнат беллашувида мастер Д. Гридневский бошлиқ 1-бригада коллективи ғолибликни қўлдан бермаяпти. П. Киндинов бошлиқ 4-бригада прокатчилари ҳам кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариб, совринли ўринларни эгаллаб келишмоқда. Уларнинг ҳар бири ўтган ойда пландагига қўшимча 120—130 тоннадан маҳсулот ишлаб чиқаришди.

А. ҲАМИДОВ.

БЕШ ЙИЛЛИКДА—ЎН ЙИЛЛИК

Бекобод районидаги Зафар посёлкасида жойлашган 45-автокорхона коллективи ўртасида мусобақанинг турли формалари кенг ёйилган. Айниқса, ишчилар ўртасида ўзаро шахсий мусобақа шартларининг тузилиши юксак самара бермоқда. Бу ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини юксалтиришда қўл келмоқда. Яқинда корхонанинг уч нафар илғор ҳайдовчиси Бобожон Қоплонов, Мамет Асанов ва Амет Аппасов ўзаро мусобақалашиш шартномасига имзо чекишди. Шунга кўра улар бир беш йилликда ўн йиллик шахсий топшириқларини бажаришга азму-қарор қилдилар. Қуйида уларга сўз берамиз.

Бобожон ҚОПЛОНОВ:

— Партиямизнинг ҳар бир съезди мамлакатимиз ҳаётида муҳим воқеа ҳисобланади. Шунинг учун ҳам бундай анжуманларни муносиб кутиб олиш ҳамда уларнинг қарорларини оғишмай ҳаётга тадбиқ этишда қатнашиш ҳар бир совет кишисининг шарафли бурчидир.

Биз мусобақадошларимиз Мамет Асанов ва Амед Аппасовлар билан бирга партия XXVI съезди очиладиган кунгача 1981 йил тўрт ойи планини бажариш ташаббуси билан чиққан эдик. Мен сўзимнинг устидан чиқдим. Икки ойлик планда белгиланган 500 тонна ўрнига минг тонна юк ташишга эришдим.

Мен янги беш йилликда икки беш йиллик планни бажаришга аҳд қилдим. Беш йил мобайнида 60 минг тонна халқ хўжалик юкларини ташиб бераман. Юк обороти эса 1300 минг тонна-километрга етади. Техникадан оқилона фойдаланиш, илғор методларни қўллаш ҳисобига 600 сўмлик эҳтиёт қисмлар, 0,5 тонна ёнилғини тежайман.

Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатининг В. Ходос раҳбарлик қилаётган участкасида меҳнат яхши ташкил этилган. Суратда: В. Ходос (чапдан) участка катта технологи К. Солиқов ва катта энергетик Анатолий Ан иш устида.
А. Усмонов ва Р. Шамсуддинов фотоси. (ЎзТАГ).

Мамет АСАНОВ:

— Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки кунлариданоқ КПСС XXVI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилдим. Съезд очиладиган куни эса тўрт ойлик шахсий планим бажарилганлиги ҳақида рапорт бердим. Ўзимга бириктилган «ММЗ-555» маркали автомашина билан пландаги 400 тонна ўрнига 800 тонна халқ хўжалик юкларини ташишга эришдим. Юк обороти плани ҳам икки баравар ошириб бажарилди.

Имкониятларимни ва мавжуд резервларни чамалаб чиқиб ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик планни бажаришга қарор қилдим. Ҳисоблаб чиқсам, беш йилда 1265 иш куни бор экан. Агар ана шу кунларнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланилса кўзланган мақсадга эришиш мумкин, албатта. Мен икки беш йиллик планини бажариш билан бирга юзлаб сўмлик эҳтиёт қисмлар, 500 литр ёнилғи тежаб қолмоқчиман. «Авариясиз ишлаймиз» шиорига қўшилиб, «Ўз касбининг устаси» номига сазовор бўлиш учун курашаман.

Амет АППАСОВ:

— Автокорхонада бир неча йилдан бери меҳнат қиламан. Шу вақт ичида дурустгина тажриба тўпладим. Шунинг учун ҳам ўтган беш йилликда икки беш йиллик планини бажаришга муваффақ бўлдим. Юк ташиш топшириғи 202 процент бажарилди.

1981 йилнинг дастлабки икки ойи натижалари ҳам ёмон бўлмади. Пландаги 3 минг тонна ўрнига 6 минг тонна юк ташиб, тўрт ойлик планимни шараф билан уддаладим.

Ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик планини бажаришдек юксак социалистик мажбурият қабул қилдим. Беш йил ичида пландаги 20 минг тонна ўрнига 40 минг тонна халқ хўжалик юкларини ташиб бераман. Юк обороти эса 900 минг тонна-километрга етади. Мураббийчилик ҳаракатида қатнашишни давом эттираман. «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган номни олишга эришаман. Бу менинг жонажон партиямизнинг оталарча ғамхўрлигига амалий жавобим, мамлакатимиз экономикасини юксалтиришда қўшган ҳиссам бўлади.

САМАРАСИ НЕГА КАМ?

БУГУНГИ кунимизни темирйўл транспортисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Ийрик-йирик саноат корхоналарининг ва бошқа кўплаб ташкилотларнинг бир маромда ишлаши кўп жиҳатдан темирйўл транспорти ишига боғлиқ. Худди шунинг учун ҳам челябинсклик темирйўлчиларнинг вагонларнинг бекор туриб қолишини кескин камайтиришга олиб келадиган ажойиб ташаббуси ҳар қанча қўллаб-қувватлашга арзигулик. Темирйўл станцияларидаги асосий йўллардан самарали фойдаланиш, тармоқлараро социалистик мусобақани ривожлантиришни кўзда тутадиган бу ташаббусга бизнинг коллективимиз ҳам биринчилар қатори қўшилди.

Биз челябинскликларнинг иш тажрибасини чуқур ўрганиб, уни ўзимизда жорий этишга ижодий ёндошдик. Айни кунларда бу усулдан кенг фойдаланяпмиз. Бу эса ишимизда бир мунча ижобий ўзгаришларга олиб келмоқда. «Қизил тўқимачи» станциясида юк ортиш планини бажариш яхшиланди, вагонларнинг бекор туриб қолиши қисқарди, юк қабул қилиб оладиган заводлар транспорт цехларининг техникавий имкониятларидан янада самаралироқ фойдаланиладиган бўлди. 50 километрга яқин шох йўллари бўлган станциямизда мазкур янгиликнинг жорий этилиши катта аҳамиятга эга.

Шу билан бирга станциямиз ва тўқимачилик комбинатининг бирлашган темирйўл хўжалигида кўпгина узилишлар рўй бермоқда. Бу икки ташкилот пойтахтимизнинг Фрунзе районидаги 12 та йирик ва 13 та кичик юк оборотли корхоналарга хизмат кўрсатади.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг бирлашган темирйўл хўжалиги 1959 йилда майда транспорт цехлари базасида ташкил этилганди, ҳозир у белгиланган иш ҳажмини бажариш учун етарли техникавий қувватга эга. Бироқ, мана шу техникадан тўла, оқилона фойдаланилмаяпти. Масалан, айни кунларда «ТГМ-3» маркали 4 та тепловоздан фақат иккитаси, «ТГМ-1» маркали учта тепловоздан фақат биттаси, темирйўлдаги тўртта крандан фақат иккитаси, 16 та автоюклагичдан фақат 8 таси ишлаяпти холос. Қолган механизмлар ҳаммаси носоз. Лекин, ишлаётганлари ҳам маррасига тақалиб қолди, чунки уларни ўз вақтида профилактик

ТРАНСПОРТ

ва капитал ремонт қилинмаяпти. Ҳозир 20 тонналик кран ремонтга жуда ҳам муҳтож.

Бундай хўжасизликни нима билан тушунтириш мумкин? Сабаблари аниқ: бирлашган хўжалик ташкил этилганда ремонт базаси қуриш учун унга маълум миқдорда маблағ ажратилган, лекин ана шу база қурилмаган. Ҳозиргача бирлашган хўжалик тўқимачилик комбинатининг темирйўл цехи бинолари билан кун кўриб келяпти, техника ремонти эса махсус ускуналарсиз, очиқ ҳавода ўтказилади. Темирйўлчиларнинг фикрича, бу бирлашган хўжаликнинг тўқимачилик комбинатига бўйсунишининг ўзи нотўғри.

Биринчидан, тўқимачилик комбинати вагон обороти бўйича энг йирик корхона ҳисобланмайди, иккинчидан, у темирйўл хўжалигига ўзида мавжуд техникавий базаси билан ёрдам кўрсатиш имкониятига эга эмас.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги эса бу масала билан шуғулланишни истамаяпти. Айни пайтда бошқа, масалан, машинасозлик заводлари бу темирйўл хўжалигининг ремонт базасини ривожлантиришга маблағ ажратиш имкониятига эга. Чунки, улар бундан ниҳоятда манфаатдор.

Бирлашган темирйўл хўжалиги хизмат кўрсатадиган бир қатор йирик корхоналарда юк ортиш-тушириш йўллари қуриляпти, омборхоналар реконструкция қилиняпти, сочма юклар учун чоқлар ташкил этилмоқда, кран ва эстакадалар ўрнатиляпти. Бирлашган темирйўл хўжалигининг эса ҳозирча ривожланиш истиқболи йўқ. Шунинг учун заводларнинг тайёр маҳсулотни жўнатишни тезлаштиришга қаратилган барча харажатлари зое кетмоқда. Бундан ташқари, айрим йўлларга кириш ёнғинга қарши хавфсизликка амал қилинмаганлиги учун бекитиб қўйилган. Бу хўжаликнинг имкониятларини яна ҳам қисқартирган. Шунингдек, темирйўл томонидан ярим автомат блокировка мосламаси учун ажратилган маблағ фойдаланилгани йўқ. Ётқизилган кабель, ўрнатилган светофорлар ва махсус ускуналар ишлатилмаяпти. Поездлар ҳаракати жуда эски усулда амалга оширилаётгани туфайли энг асосий нарса — хавфсизлик таъминланмаган.

1980 йилда бу ерда нормадан ташқари бекор туриб қолишлар 100 минг вагон-соатни ташкил этди, бунга 18 минг сўм жарима тўланди.

Хўжаликда оператив иш ва планлаштириш зарур даражада эмас, улар халқ хўжалиги юклари ортиш планининг бажарилишини назорат қилишмайди. Натижада заводлар раҳбарларининг ҳақли эътирози келиб чиқяпти.

Тўқимачилик комбинатининг маъмурияти бирлашган темирйўл хўжалиги фаолиятини таҳлил қилмаяпти, шахсан тўқимачилик комбинатида туриб қолаётган вагонларнинг плани бошқа корхоналар ҳисобига зарар бўлиб тушяпти. Хўжалик ходимлари эса «биз маошни тўқимачилик комбинатидан оламиз, шунинг учун биринчи навбатда комбинатга хизмат кўрсатамиз» деб очиқ айтишади. Шундай қилиб, бу хўжалик ҳамиша кўп корхоналарга, хусусан «Таштекстильмаш» заводига юк ортиш учун вагонларнинг ўз вақтида етказиб берилишига тўсқинлик қилмоқда.

Айрим вагонлар йўлларда бир неча суткалаб туриб қоляпти. Масалан, 2677393 номерли вагон 2 февралдан 5 февралгача бекор турди ва унга 200 сўм миқдорида жарима тўланди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида қилган докладида, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йиллар ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишларида темирйўл транспортининг иши энг жиддий эътибор берилиши зарур бўлган хўжалик тоифасига кириши алоҳида таъкидланди. Албатта, транспорт ишлаб чиқаришида «тор жойлар»ни жуда тезкорлик билан йўқотиш керак.

А. АБДУШУКУРОВ,
Ўрта Осиё темирйўли «Қизил тўқимачи» станцияси бошлиғининг ўринбосари.

БУГУН — ХАЛҚАРО ТЕАТР КУНИ

ҚУДРАТЛИ САНЪАТ

Санъатимиз шинавандаларига маълумки, ҳар йили 27-март — халқаро театр байрами сифатида кенг нишонланиб келинмоқда. Халқаро театр кунини нишонлаш 1961 йили ЮНЕСКО ҳузуридаги Халқаро Театр институтининг тўққизинчи конгрессида таъсис этилган бўлиб, ҳозирги пайтда жаҳоннинг 80 дан зиёд мамлакатида бу кун шодиёналик билан байрам қилинмоқда.

Халқаро театр кунини ҳар йили маълум бир муҳим масалага бағишлаб ўтказиш анъанага айланиб қолди. Бу йил мазкур санани бутун театр жамоатчилиги «Театр — халқлар ўртасидаги бир-бирини тушуниш ва тинчликни мустаҳкамлаш воситаси» шиори остида ўтказмоқда. XX халқаро театр кунини совет санъати намояндалари КПСС XXVI съезди бўлиб ўтган йилда нишонланаётганлиги билан фахрланадилар.

Маълумки, дастлаб Петрограддаги ишчилар шаҳарчасида театр бригадалари, агитстудиялар тузилган эди. Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин илк бор атоқли француз ёзувчиси Р. Ролланнинг «Қўлга олинган Бастилия» ва «Қўзғолон овози» каби революцион асарлари саҳналаштирилиб томошабинларга тақдим этилди.

Ҳозирги пайтда Совет Иттифоқининг ҳамма республикалари ўзларининг профессионал театр коллективларига эга. Уларнинг сони кундан-кунга ошиб бормоқда. Мамлакатимизнинг 500 дан ортиқ профессионал драматик ва музикали театрлари ўзларининг санъатларини кенг меҳнаткашлар оммасига бағишламоқдалар. Бизнинг кунларимизда ҳеч бир театр йўқки, миллий республикалар драматурглари бўлган Н. Думбадзе, А. Ибрагимбеков, Г. Коновичюс, З. Халофян, Э. Ранетта, А. Чхеидзе, А. Макаренко, Р. Ҳамзатов, И. Друце, М. Байжиевларнинг асарларини саҳналаштирмаган бўлсин. Айниқса, партиямизнинг кейинги икки съезди орасида ўтган давр мобайнида совет театрларининг социалистик мамлакатлар театрлари билан маданий муносабатлари сезиларли даражада ўсди. Шу билан бирга Совет Иттифоқига социалистик мамлакатлардан ташриф буюрадиган театр арбобларининг миқдори ҳам кўпайди. Бу эса социалистик мамлакатлар халқларининг пролетар интернационализми байроғи остида жипслашишига хизмат қилмоқда.

Ижодий алоқаларни мустаҳкамлашда Халқаро Театр институтининг роли ибратлидир. Бу санъат даргоҳи ўтказаётган симпозиумлар, коллеквиумлар, конференциялар, конгресслар ва миллий театр мавсумлари каби тадбирлар санъаткорларнинг маҳоратини оширишда, миллий театрлар эришган ютуқлардан ўзаро баҳраманд бўлишда муҳим роль ўйнамоқда. Совет Иттифоқида чет эл прогрессив драматургларининг асарларини яхши билишади ва қадрлайди. Мамлакатимиз шаҳар ва қишлоқларида уларнинг ҳар йили 250—300 пьесалари саҳналаштирилмоқда. Капиталистик мамлакатлардаги прогрессив драматургларнинг мамлакатимиз театрлари саҳнасида муваффақият билан қўйилаётган бу асарларида мазлум халқларнинг ўз озодлиги учун кураши, порлоқ истиқбол учун интилиши драматик воқеаларда ўз аксини топган.

Совет Ўзбекистони театр жамоатчилиги ҳам халқаро театр кунига катта ютуқлар билан келдилар. Ҳозир республикамизда 28 та профессионал театр, 11 та концерт ташкилоти актив фаолият кўрсатмоқда. Ўтган йили бу санъат даргоҳлари М. Шатровнинг «Революцион этюд», А. Навоийнинг «Лайли ва Мажнун», А. Холминовнинг «Оптимистик фожиа», Уйғуннинг «Абу Али ибн Сино», К. Яшиннинг «Гулсара», С. Абдуллаииинг «Мавлоно Муқимий», А. Раҳматнинг «Абдулла Набиев», Ў. Умарбековнинг «Кузнинг биринчи куни», О. Абдуллиннинг «Уч учинчи раис», А. Гельманнинг «Мукофот», М. Бобоевнинг «Ўттиз ёшлилар» сингари саҳна асарларини томошабинларга ҳавола этдилар.

Ўтган йили театр коллективлари доҳиймиз В. И. Лениннинг туғилган куннинг 110 йиллиги, Улуғ Ватан урушида қозонилган улуғ ғалабанинг 35 йиллиги ва бошқа тадбирларга бағишлаб бир қанча учрашувлар, доҳиймиз образини яратган актёрлар иштирокида кечалар, уруш ва меҳнат ветеранлари билан қизиқарли учрашувлар ўтказдилар. Булардан ташқари, бу муҳим саналарга бағишлаб турли хил пьесалар ҳам саҳналаштирилди.

«Бундай асарларнинг қаҳрамонлари ҳар хил одамлар — қурувчилар бригадири, колхоз раиси, темир йўл ишчиси ва офицер, учувчи ва йирик олим. Лекин буларнинг ҳар бирида китобхонлар, томошабинлар ўзларининг фикр-ўйлари ва кечинмаларига ҳамоҳанг жиҳатларни кўрадилар, унда совет характерининг энг яхши фазилатлари мужассам топганлигига гувоҳ бўладилар. Одамларнинг ишлаб чиқаришда ва турмушдаги муносабатлари, шахснинг мураккаб ички дунёси, унинг нотинч планетамиздаги ўрни — буларнинг ҳаммаси бадиий изланишлар учун имконияти беҳисоб соҳадир», — деб уқтириб ўтди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партиямиз XXVI съездига Ҳисобот докладида. Бу фикрлар совет театр санъати намояндалари зиммасига катта масъулиятлар юклайди.

Ўз байрамларини катта муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда нишонлаётган театр санъаткорлари ҳамма вақт халққа ва партияга хизмат қилишни ўзларининг муқаддас бурчлари деб биладилар ва улар юксак ғоявий-бадиий асарлари билан ҳамиша халқимизнинг хизматида бўладилар.

Р. ОРИПОВ,
Ўзбекистон ССР Театр жамияти правлениесининг масъул секретари.

Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театри репертуаридан ўрин олган Ўлмас Умарбековнинг «Шошма, қуёш» спектакли пахтакор авлоднинг ўтмиши ва бугунги куни ҳақида ҳикоя қилади. Суратда: ана шу спектаклдан бир кўриниш. Санобар ролида СССР халқ артисти С. Эшонтўраева, Анзират ролида — Ўзбекистон халқ артисти З. Ҳидоятова ва Ортиқбуш ролида артистка М. Орипова.

К. Ромеев фотоси.

СЕАНСОЛДИ УЧРАШУВЛАРИ

Пойтахтнинг Куйбишев район Улуғбек посёлкасидаги «Улуғбек» кино-театрига кирган кишининг диққатини саранжом-саришталик, фойе деворларида акс этган турли мавзулардаги фотостендлар ўзига тортади.

Кино-театр томошабинлар билан гавжум. Бугун киноихлосмандларининг ҳузурига Тошкент шаҳар гарнизони солдатлари меҳмон бўлиб келишган.

Кеча сўнггида физиклар маданият саройи қошидаги «Наргиз» вокаль-чолғу ансамбли қатнашчилари ижросида концерт қўйилди. Бадиий фильм намойиш этилди.

— Бундай тадбирларни биз тез-тез ўтказиб турамиз, — дейди кино-театр директори Т. Мирзаев.

Кино-театрда халққа намунали хизмат кўрсатиш билан бирга таниқли кино юлдузлари ва режиссёрларнинг ижодий фаолиятига ҳамда турли саналарга бағишланган тематик кечалар ўтказиб туриш анъанага айланиб қолган. Яқинда ўтказилган СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати, кинорежиссёр ва киноактёр Е. Матвеевнинг ижодий портрети, шунингдек, киноактёр Б. Бабочкинга бағишланган, А. Гайдарнинг туғилган куни муносабати билан ташкил этилган кечалар томошабинларда катта таассурот қолдирди. Ҳар бир ўтказилган тадбирдан сўнг айнан шу мавзуларга бағишланган бадиий фильмлардан парчалар кўрсатилди.

Кино-театр ишчи-хизматчилари ҳозирги кунда яна бир қатор ижодкорлар билан учрашувлар ва тарихий саналарга бағишланган адабий кечалар ўтказишга тайёргарлик кўришмоқда. Бу тадбирларга Орджоникидзе райони сабзавоткорлари ҳам таклиф этилади.

Қ. ҒУЛОМОВ.

ТОМОШАБИНЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Тошкент Давлат оперетта театрида «Болаларни эстетик тарбиялашда театрнинг роли» деган мавзуда томошабинлар конференцияси бўлиб ўтди. Унда санъаткорлар, ёзувчилар, театр танқидчилари, журналист ва педагоглар иштирок этдилар.

Тўпланганлар эътиборига Д. Рубин пьесаси асосида саҳналаштирилган «Ғаройиб доира» (Р. Боринский шеърлари) спектакли ҳавола қилинди. «Ғаройиб доира» асари — Ўзбекистонда илк бор болалар учун мюзикль яратиш йўлидаги дастлабки қадамдир. Бу пьеса сюжетига ўзбек халқ эртаклари асос қилиб олинган бўлиб, унга композитор Э. Салиҳов дилбар ва қувноқ куй басталади.

Конференция қатнашчилари ана шу спектаклнинг премьерасини томоша қилиб, шу асар асосида эстетик тарбия муаммолари хусусида баҳс юритдилар. Театрнинг ўз репертуарини қизиқарли ва сермазмун асарлар билан бойитишда қандай йўллар бориши муҳокама қилинди.

Конференция ниҳоясида сўзга чиққан оперетта театрининг бош режиссёри А. Марков театр фаолиятига билдирилган фикр-мулоҳазаларга миннатдорчилик изҳор этди ва санъат даргоҳининг келгуси ишлари ҳақида тўпланганларга сўзлаб берди.

М. ЁҚУБОВА.

ЯНГИЛИКЛАР — КЕЧА, БУГУН, ЭРТАГА.

◆ ОПЕРЕТТА ТЕАТРИНИНГ ЯНГИ СПЕКТАКЛИ
◆ «ИЛҲОМ» ҚЛУБИГА МАРҲАМАТ
◆ СОЛДАТЛАР МЕҲМОН БУЛИБ КЕЛИШДИ

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ДАСТЛАБКИ ОЧКОЛАР, ГОЛЛАР

Шундай қилиб мамлакат 44-футбол чемпионати ҳам старт олди. Футбол мухлислари ён дафтарларига дастлабки очко ва гол авторларини ёзишди. Ҳамма учрашувларда тўп киритилди. Жумладан, Тошкентнинг «Пахтакор» футболчилари Москвада Марказий Армия спорт клуби командаси меҳмони бўлишди. Тошкентликлар қуйидаги составда майдонга тушдилар: А. Яновский, С. Ковшов, Н. Турчиненко, А. Могильний, Г. Денисов, И. Иванов, Н. Нортожиев, И. Поволяев, В. Семёнко, З. Церетели (Г. Ахмадулин, 87), Н. Амриев. Кўриниб турибдики, пахтакорчилар составида бир қатор ёш футболчилар синаб кўрилди. Учрашувнинг 13-минутида В. Хидиятулин ҳисобни очган бўлса, 49-минутда В. Семенко вазиятни тенглаштирди. Футболчиларимиз навбатдаги учрашувни ҳам Москвада, «Торпедо» командаси билан ўтказадилар.

Биринчи турдаги қолган ўйинларда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Динамо» (Тбилиси)—«Динамо» (Минск) —1:2, «Кубань» — «Динамо» (Москва)—1:1, «Арарат» — «Зенит» — 2:1, «Динамо» (Киев) — «Нефтчи»—1:1, «Таврия»—«Спартак» (Москва) — 0:2, «Черноморец» — СКА (Ростов-Дон)—0:1.

ФИНАЛ ГРУППАГА КИРИШОЛМАДИ

Мамлакат чемпионати биринчи лигасида қатнашаётган Тошкентнинг «Бинокор» хоккейчилари сўнгги тургача финал группадан жой олишга умид боғлаган эдилар. Бироқ, Новосибирск шаҳрида «Сибирь» командаси билан бўлган якунловчи учрашувлар тошкентликларга қимматга тушди. Биринчи ўйинни 3:4 ҳисобида бой бериб, такрор ўйинда эса 2:2 ҳисобида дуранг натижага эришиб, тўрт имкониятдан бор-йўғи 1 очко тўплаган «Бинокор» финал олтиликка йўлланма олган Усть-каменогорскнинг «Торпедо» хоккейчилари билан тенг 70 тадан очко тўплади. Бироқ, шайбалар нисбатига кўра ҳамшаҳарларимиз 7-ўринда қолишди.

ШИНГИЛ САТРЛАР

МОЛИЯЧИЛАР МАШҒУЛОТИ

ОРЖОНИКИДЗЕ район молия бўлими ҳамда давлат страхованиеси район инспекциясида КПСС XXVI съезди материалларини ўрганишга бағишланган машғулот бўлиб ўтди. Унда республика молия министрлиги саноат корхоналарини молиялаштириш бошқармасининг бошлиғи Ю. Файзиев суҳбат ўтказди. Суҳбат давомида молиячилар съезд қарорлари асосида ўзларининг олдиларида турган янги вазифаларни аниқлаб олдилар.

И. НЕЪМАТОВ.

БИЛИМ ЮРТИ ФИЛИАЛИ

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитети нашриёти ҳузурида пойтахтдаги 9-шаҳар ўрта хунар-техника билим юртининг филиали очилди. Бу ерда юзга яқин йигит-қизлар полиграфия мутахассислигини ўрганишади. Ўндан ортиқ ихтисослик бўйича машғулотлар олиб борилади.

А. АЛИЕВ.

ЯНГИ МАДАНИЯТ УЙИ

ПИСКЕНТДА шаҳар маданият уйи ташкил қилинди. Эндиликда 200 нафардан ортиқ йигит-қиз санъаткор Р. Омонова раҳбарлигида нафосат оламига умид билан киришмоқда. Ёш ҳаваскорлар шу кунларда доҳий В. И. Ленин таваллудига бағишлаб янги программа тайёрлаяптилар.

О. АБДАКИМОВ.

КУЛОЛЧИЛИК АСАРЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

ИЖОДКОР ёшларнинг «Илҳом» клубида тошкентлик ёш кулоллар асарларидан кўргазма ташкил қилинди. Унга чиройли лаганлар, кўзалар, вазалар, рельефли шакллар, бадиий композициялар қўйилган. С. Султонмуродов, Е. Сишанова, Н. Харитонова, Г. Дергач каби ёш керамик рассомларнинг ишлари томошабинларнинг эътиборини қозонди.

Б. ТОЖИЕВ.

ВИКТОРИНА ҒОЛИБЛАРИ

ЙЎЛ ҳаракати қоидаларини биласизми? Чиноз районидаги пионер ва ўқувчилар уйи, пойтахтдаги 179-мактаб коллективи ҳамда 79-мактаб ўқувчилари С. Ниёзова билан Б. Аҳмедовлар яқинда ўтказилган «Светофор-80» республика конкурси ғолиблари қаторидан ўрин олишди. Уларга Фахрий ёрлиқлар берилди.

С. ҒОФУРОВ.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ПРАГА

Прага ҳаво техникаси илмий-тадқиқот институти коллективи совет мутахассислари билан ҳамкорликда атом электр станциялари учун самарали фильтрловчи ускуна ишлаб чиқди. Бу ускуна аввало 1000 мегаватт қувватли ядро реакторлари учун мўлжалланган. Бундай реакторлар шу беш йилликда ЧССРда қурила бошлайди. Фильтрловчи ускуна шунингдек ҳозирнинг ўзидаёқ ишлаб чиқарилаётган 440 мегаватт қувватли реакторларда фойдаланилиши мумкин.

●

БОНН

Шимолий Рейн—Вестфалия, Баден — Вюртемберг, Қуйи Саксония, Гессен, Гамбург вилоятларидаги корхоналарда 30 мингдан ортиқ металлист ишчи бугун ишни тўхтатди. Улар корхона эгаларидан иш ҳақининг оширилишини ва меҳнат шароити яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

ЛИССАБОН

Португалия парламенти «демократик иттифоқ» ҳукмрон блоки депутатларининг кўпчилик овози билан ҳукумат таклиф этган 1981 йилги давлат бюджетини маъқуллади. Оппозициячи партиялар, жумладан коммунистик партия ана шу лойиҳага қарши овоз бердилар.

Социал-демократик партиянинг раҳбари Пинту Балсемау бошчилигидаги кабинет республика мажлиси муҳокамасига тақдим этган ҳужжат умумий давлат харажатларини 490 миллиард эскудо миқдорида, 168,5 миллиард эскудо камомат билан тасдиқлашни кўзда тутади.

●

ВАШИНГТОН

АҚШ экономикаси узоқ муддатли тушкунликни бошдан кечирмоқда. Меҳнат министрлигининг хабар беришича, февраль ойида пулнинг қадрсизланиши йиллик ҳисобда 12,1 процентни ташкил этди. Ундан олдинги ойда эса бу кўрсаткич 9,1 процентга тенг эди.

Ўтган ой америкаликлар учун каттагина қийинчиликлар келтирди: асосий истеъмол моллари, озиқ-овқат, кийим-кечак нархи анча ошди, уй-жой ва медицина хизмати ҳақи, ёнилғи нархи кескин қимматлашди.

●

ДЕҲЛИ

Ҳиндистоннинг Жамму ва Кашмир штатидаги кузатиш постлари кейинги бир неча кун ичида Ҳиндистоннинг ҳаво чегараси икки марта бузилганини қайд этдилар. «Амрита базар патрика» газетасининг хабар беришича, Хитой ва Покистон ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари Ладакха районида, шунингдек Пунч секторида бир вақтнинг ўзида ҳаво чегарасига бостириб кирди. Хабарда Ҳиндистон томоннинг ҳеч қандай айби бўлмаган бундай ҳаракатлар игвогарлик характерда эканлиги таъкидлаб ўтилади.

●

ТОКИО

Япония транспорт министрлиги Япониядаги 14 та энг йирик хусусий темир йўл компаниясининг поезд билетлари нархини 17 процент ошириш тўғрисидаги планини маъқуллаш тўғрисида қарор қабул қилди. Қарор шу йил май ойининг бошларида кучга киради. Бундан илгари маҳаллий маъмурлар шу йил июнь ойидан бошлаб мамлакатнинг бир қанча йирик шаҳарларида метрода қатнов нархини ошириш тўғрисидаги планни тасдиқлаган эдилар.

●

ЯУНДЕ

Эдеа шаҳрида Африкада энг йирик целлюлоза-қоғоз комбинати очилди. Корхона йилига 122 минг тонна қоғоз ишлаб чиқаради ва у чет элларга экспорт қилинади. Яқин келажакда корхонанинг қуввати анча оширилиб, у йилига 240 минг тоннагача қоғоз ишлаб чиқарадиган бўлади. Сўнгра эса лойиҳадаги қувватга эришади ва йилига 480 минг тонна қоғоз етказиб берадиган бўлади.

Бу комбинат «Алюкам» алюминий комбинати ва ишга туширишга тайёрланаётган нефтни қайта ишлаш заводи билан бирга вужудга келаётган Камерун миллий индустриясининг асосини ташкил этади.

(ТАСС, 25 март).

АҚШ ҳарбий ҳаво кучлари «Боинг НКС-135» янги самолётида ўрнатилган лазерни синаб кўришни мўлжалламоқдалар.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

ГИТЛЕРЧИ ЖИНОЯТЧИЛАР УСТИДАН СУД

БОНН, 26 март. (ТАСС). Гамбургда фашист ҳарбий жиноятчи, собиқ СС оберфюрери А. Виганд устидан суд бошланди. А. Виганд 1941—1942 йилларда гитлерчилар босиб олган Польша территориясида тинч аҳолини оммавий қирғин қилишда бевосита қатнашган. Нацист жаллод юзлаб бегуноҳ кишиларнинг ўлими учун жавобгардир.

Урушдан кейинги йилларда А. Виганд узоқ вақт ГФРда яшаб, Мангейм муассасаларида юқори лавозимларни эгаллаган, кейинчалик давлатдан катта пенсия олиб турган.

А. Вигандниnг жазо операцияларида қатнашган собиқ шериклари Р. Кельн билан Р. Бюшер ҳам судланувчиларнинг қора курсисида ўтиришибди.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 27 март куни ўтказилади.

Редактор Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

ЭЛЕКТР ХАВФСИЗЛИГИ ҚОИДАЛАРИГА РИОЯ ҚИЛИНГ!

Электр энергияси ҳаётимиздан мустаҳкам ўрин эгаллади, электр асбоблари эса яхши ва ишончли ёрдамчиларимиз бўлиб қолди. Бугунги кунда ҳар бир хонадонда холодильник ва телевизор ишлаб турибди, ҳар оқшом электр чироқларини ёқамиз, электр дазмолдан, шунингдек электр плиталардан тез-тез фойдаланиб турамиз.

Лекин шуни унутмаслик керакки, электр токи хавфли, шунинг учун электр асбоблардан электр хавфсизлиги қоидаларига аниқ риоя қилинган ҳолда фойдаланиш мумкин!

Электр токидан зарарланмаслик учун қуйидагилар ман этилади: электр токни узмай туриб, электр симларини тузатиш, виключатель, розетка, лампочка ўрнатиладиган патронларни ва бошқа электр асбобларни ремонт қилиш, шунингдек, улардаги чанг ва бошқа нарсаларни тозалаш каби ҳар қандай ишни бажариш;

ваннахоналар, омборхона, гараж, ертўла, ҳовлини ёритиш учун ўзи тайёрлаган кўчма электр лампалардан фойдаланиш; ишлаб турган электр асбоблари ва радиоприёмникларни хонадан олиб чиқишда изоляция бузилиб, киши зарар кўриши ва ток уриши мумкин.

ДИҚҚАТ! ҲАЁТ УЧУН ХАВФЛИ!

Узилган электр симларга қўл теккизиш ва манбада ток бор ёки йўқлигини билиш учун унга қўл теккизиш;

узилиб ётган ёки осилиб турган электр симларига 8 метрдан яқин бориш — бундай ҳолларда авария ҳақида электр тармоқлари тузатиш бюросига зудлик билан хабар қилиш керак.

Ана шу қоидаларни бузиш бахтсиз ҳодисаларга олиб келиши ва ток уриши мумкин!

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИДАН ФОЙДАЛАНИШДА ЎЗИНГИЗ ХУШЁР ВА ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ ҲАМДА ЭЛЕКТР ХАВФСИЗЛИГИ ҚОИДАЛАРИ ТЎҒРИСИДА БОЛАЛАРГА ТУШУНТИРИБ БЕРИНГ!

Болаларга штепсель розеткалари ёнида ўйнашга ҳамда уларнинг тешигига сим ёки бошқа нарсаларни тиқишга рухсат берманг.

Болаларга электр сими ўтган столбаларга, трансформатор подстанцияларига чиқишга, электр сими яқинида варрак учиришга рухсат берманг.

Болаларга уларнинг ҳаммаси электр токидан зарарланишга олиб келиши мумкинлигини тушунтиринг. Агар бахтсиз ҳодиса юз бергудек бўлса, тезда жабрланувчини қутқаришга киришинг! Электр токи билан зарарланганда қуйидагиларни қўллаш керак:

жабрланувчини тезда электр токидан қутқариш керак. Бунинг учун электр токини узиб қўйиш керак. — виключателни ўчириш, щитдаги пробкани олиш ёки жабрланувчига уланган симни ёғоч учи билан ажратиб ташлаш — ўралган симни кийимнинг этаги билан ҳам ажратиб ташлаш мумкин. Бунда ниҳоятда эҳтиёт чорасини кўриш керак. Чунки ўзингиз ҳам электр токи хавфи остида қолмаслик учун оёққа калош кийиш, қўлга қуруқ мато ўраш, оёқ остига қуруқ тахта қўйишга тўғри келади. Зудлик билан тез ёрдам машинаси чақиринг, тез ёрдам машинаси келгунга қадар жабрланувчини сунъий нафас олдиринг.

УЗЭНЕРГОСБИТ.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» ТЕЛЕПРЕССАГЕНТЛИГИ

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг

2-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ

троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган

5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда рус тилида олиб борилади.

Ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади.

курсларга қабул қилинганлар форма кийими, (50 процент ҳақи тўланади) берилади, улар трамвай-троллейбуслардан бепул фойдаланадилар.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Телевидение

МТ—«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Яширин обком ҳаракатда. 4-серия. 11.25 —Халқ куйлари. 11.40 — «Золотая шайба» клубининг соврини. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телевизион ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Ангола Халқ республикаси миллий ансамблининг концерти. 16.30 — «ВАЗ» кеча, бугун, эртага». 17.20 — Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 18.35 — Москва ва москваликлар. 19.05 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — «Бир соат илгари». 19.45—Концерт. 20.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 —Концерт. 23.15 — Дунё воқеалари.

ЎзТВ-I

11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — «Билмасвой Қуёшли шаҳарда». 3-фильм. 11.50 — До-ре-ми-фасоль. 12.20 — «Буратино» саргузашти. 2-серия. 13.25 — «Замондас». Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун кўрсатув. 18.15 — Кўрсатувлар программаси. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — «Зангори экран» почтаси. 19.00 — Ахборот. 19.15 — «Студентлик олтин даврим». 20.00 — Ахборот. 20.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30—Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Халқаро театр кунига. 00.05 — Кўрсатувлар программаси.

ЎзТВ-II

18.35 — Кўрсатувлар программаси. 18.40—Телефильм. 19.30 — Телевизион бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Бадиий фильм.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/III да **Кузнинг биринчи куни** (12.00, 15.00), **Уч учинчи раис** (19.30), 28/III да **Кузнинг биринчи куни** (11.00, 15.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27/III да **Гулсара**, 28/III да **Дилафрузга тўрт ошиқ**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/III да **Ташвишланманг, онажон** (12.00, 15.00, билетлар сотилган). 28/III да **Баланд дорга осилма** (12.00, 15.00, билетлар сотилган).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА **«Ургатилган айиқлар» аттракциони иштирокида катта цирк томошалари** (10, 13, 16 ва 19.30 да).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат — 325757; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир—325894.

Р. 01888. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64683. В. 1570. 14